

nepriklausoma lietuva

SENIAUSIAS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS KANADOJE

LE PLUS VIEUX JOURNAL LITUANIEN AU CANADA

THE OLDEST LITHUANIAN NEWSPAPER IN CANADA

NR 29 (1156) XXVIII METAI *** **

1969 m. JUILLET - JULY - LIEPOS mėn 16 d. ***

LITUANIE INDEPENDANTE *** INDEPENDENT LITHUANIA *** ** Postage paid at Lachine, P.Q.

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

NIXONO KELIONES TIKSLAI

Jei viskas eis pagal planą, tai liepos 24 d. JAV prezidentas Nixon'as viduryje Didžiojo okeano stebės iš mėnulio grįžtančius astronautus. Vėliau jis pats išvyks kelionėn aplink pasaulį ir aplankys Filipinus, Indoneziją, Tailandą, Indiją, Pakistaną ir Rumuniją.

Žinia apie šią kelionę išjudino snaudusius tarptautinės politikos ekspertus ir laikraščių puslapiai prisipildė įvairiomis spekuliacijomis. Tenka sutikti, kad kelionės planas yra gan įvairus.

Suprantamas yra prezidento noras kartu su visa žmonija dalyvauti pirmųjų iš mėnulio grįžtančių astronautų sutikime - tai teigiamai atsilieps į jo populiarumą.

Nesunku suprasti ir prezidento pasirinkto vizito į Pietryčių Aziją tikslą: juk reikia užtikrinti, kad ir po nepavykusio karo Vietnamu, JAV-tų interesų šaknys Tolimuose Rytuose dar tebėra gyvos.

Greitoko vizito būtinybė į Indiją bei Pakistaną gali ir sunkiau suprantama, bet čia galima daleisti, jog pravartu aplopyti prezidento Johnsono nuodėvėms su tomis valstybėmis santykius. Na, ir sunkiausiai suprantama lieka kelionė į Rumuniją.

Iš pirmo žvilgsnio gali atrodyti, jog JAV-ės yra pasirengusios bendrauti su Rytų Europa vedamos kokios tai tarpusavinės pagarbos. Gal net reiktų išgirsti vieno jų vado /Ceausescu/ pažiūrą, nes jis yra rodes noro ieškoti rytų vakarų dialogo? Tačiau Nixonas tikriausiai supranta, kad tu 20 valandų bėgyje Bukarešte intymiai diplomatijai nebus laiko. O gal jis tik nori suteikti rumunams moralinės paramos? Nes nuo pat Čekoslovakijos okupacijos rumunai nepaliauja rūpintis kada ateisianti jų eilė. Maskvoje konferencijai pasibaigus, ir Husakui su Strougal "normalizuojant" Čekoslovakiją, Kremlius gali vėl atsisukti į juos su savo brolišku trigrašiu. Taigi galima sutikti, kad JAV -ių prezidento vizitas invazijos mėninių išvakarėse gali turėti teigiamos įtakos į rumunų nervus.

Bet vistik neatrodo, kad JAV -ių prezidentas užsiiminėtų šundaktaryste ir imtų psichiatro amato.

Taigi, greičiausia jo kelionė Bukareštą ir bus įspėjimas pačiam Kremlui, kuris turėtų priminti, kad Sovietų invazija Čekoslovakijon bei pastrėjusi priespauda pačioje

Rusijoje, galop, privertė ir amerikonus iš naujo persvarstyti praėjusių kelių metų daleidimus. 1970-tų metų pasaulis skirsis nuo 1960-tų metų vienu labai svarbiu, jei ne pagrindiniu, požymiu. Neabejotinas Kinijos įstojimas į atominių klubą suteikia JAV-ių diplomatijai anksčiau neturėto lankstumo. JAV-bės gali, reikalui esant, net pasirinkti. Suprantama, Kinija nebūtų lengvu bendravimo partneriu. Anaipol. Tačiau yra ženklų, jog Mao pasiryžęs apvaldyti "kultūrinę revoliuciją", ir net privesti Kinijos užsienio politiką prie daug sukalbamesnės formos. Taigi ir garantija, kad iš dviejų blogybių / Rusija ar Kinija / Amerika būtinai pasirinktų pirmąją - nėra jau tokia tikra.

Jei Kremlius valdovai suvokia, kad tik tokių idėjų vedamas Nixon'as vyksta į Bukareštą / pas kiniečių užtarėją /, tai jie ko gero neklysta. Nes jis yra pasimokęs iš savo ir savo pirmtakų klaidų. Dar būdamas Eisenhower'io administracijoje Nixon'as išitikino, kad kvaile yra skelbti Rytų Europos išlaisvinimą, jei nesirytama, proga pasitaikius, / kaip Berlyne 1953 ar Budapešte 1956 / prisidėti konkrečiai jėga. O prezidentų Kennedy ir Johnson'o patirtis pamokė, kad koegzistencija, kurią abu skelbė ir kurią bandė įgyvendinti yra ne tik sunkiai suprantama bet ir klaidinanti sąvoka. Pagaliau Kremlius valdovai perpastutinius metus pašalino bet kokias koegzistencijos iliuzijas: vidaus reikaluose "išalo" begelbėdami savo apsoliučiai nelanksčią, jėga paremtą valdymosi sistemą, užsienyje, kuri turi galios, ištikinėjimą pakeitė smurtu, o diplomatijoje bepausotik savo siaurų interesų. Taigi, kol tokia padėtis tęsis, Vakarams neliks kito kelio kaip suartėti su Kremliu priešais, net ir su kinais.

/vž/

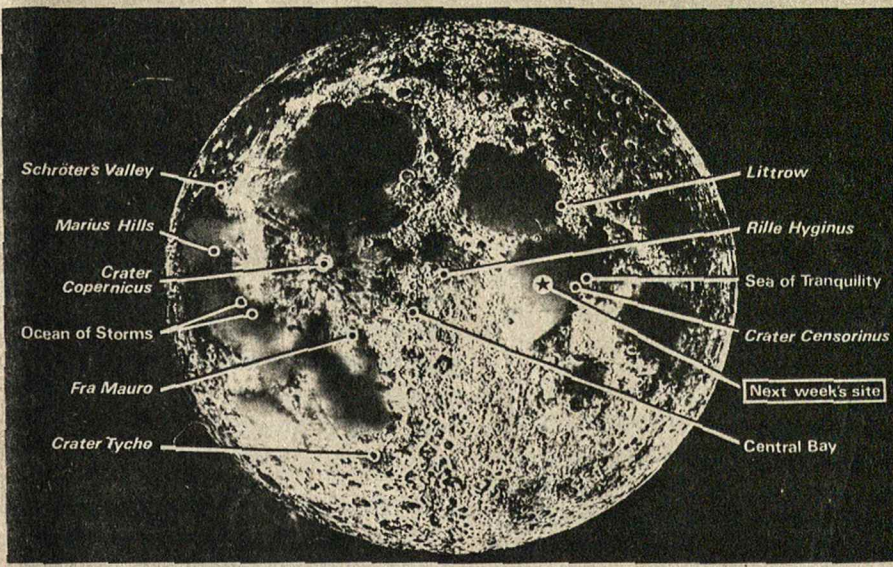
Armstrong

APOLLO II Į MĖNULĮ

Jei viskas seksis kaip numatyta, trys astronautai pakils nuo žemės liepos 16 dieną, 9 val. 32 min. rytų laiku. Ir maždaug liepos 21 dieną, 20 min. po vidurnakčio astronautas Neil Armstrong bus pirmuoju žemės gyvūnu, kuris išpaus savo pėdą į mėnulio paviršių. Jį seks Edwin Aldrin, kurio vienu iš uždavinių bus pasikasti mėnulio mėnelienos / jug netikslu būtų vadinti "žemių" / Trečiasis - Michael Collins tuo metu nekantriai lauks savo bičiulį pagrindiniame erdvėlaivyje 70 mylių atstume nuo mėnulio paviršiaus. Jei grįžtantieji, nepajęgtų nuo mėnulio pakilti, tai Collins negalėtų jiems pagelbėti. Tačiau, jau po jų dalinio pakilimo, jis galėtų pamanevuoti ir priartėjęs juos pastikiti. Galima įsivaizduoti, su koku įtempu dėmesiu milijonai žmonių seks šį istorinį žvęį.

KINIJĄ TEBEKALBA APIE KARĄ SU SOVIETAIS

Vienas aukštokas kinų pareigūnas, kalbėdamas Kantone, pareiškė, kad karas su sovietais yra neišvengiamas. Tvirtindamas, jog kalbas vyriausybės vardu, jis pranašavo, net ir tokiokaro datą - spalio mėn. Hong Kongą nuolat pasiekia žinios, kad tokios rūšies kalbos girdimos įvairiuose Kinijoje rengiamuose susirinkimuose. Gyventojai yra raginami budėti ir tikėtis "revizionistų" puolimo. Po provincijas važinėja kariuomenės grupės ir ruošia gyventojus būsimam karui. Dažnose provincijose įvestos specialios karinio apmokymo pamokos, kurias turi lankyti visi 14 metų sulaukę vyrai. Valdžios atsisaukimais gyventojai yra raginami taupyti. Ka-

Jeigu Apollo 11 pakils trečią dieną, tai astronautai nusileis mėnulyje žvaigždute atžymetoje vietoje. 2-3 dienom pavelavus, nusileidimas įvyktų "Central Bay", o jei pakilimas būtų atidėtas į sekančią savaitę, tai leistų "Ocean of Storms". Kitos čia atžymėtos nusileidimo vietos mėnulyje yra pramatomos vėlesnėm kelionėm.

ro gresme teisinamas ir kai kur pasireiškęs maisto trūkumas. Liepos 8-tą dieną vėl įvykęs mažas susišaudymas su sovietų pasienio sargybiniais, kurio metu vienas sovietas buvo mirtinai pakirstas ir trys sužeisti.

POLITINIAI NERAMUMAI ITALIJOJE

Jei savo laiku pasaulį stebino prieš de Gaullinę Prancūziją, tai šiuo metu tą rolę yra perėmusi Italija. Paskutiniuoju metu subyrėjusi vyriausybė privertė prezidentą Giuseppe Saragat ieškoti žmogaus, kuris apsiimtų sudaryti naują / 30-tąją po Antro Pasaulinio Karo / vyriausybę. Paskutinioji krizė buvo iššaukta įvykusi skilimų abiejų koalicijon suėjusių partijų gretose - tarp Krikščionių Demokratų, / Italijos didžiausioji / ir Socialistų, kuri randasi trečioje vietoje. Nors krikščionys demokratai ir apsilopė jų aštuonių frakcijų tarpe atsiradusias spragas, bet jie nėra pasiryžę vieni sudaryti mažumos vyriausybės. Socialistai, iš kitos pusės, yra dar labiau susiskaldę: jų 78 metų amžiaus vadui - Pietro Nenni įgriso ta nuolatinė tarpusavinė nesantaika, ir jis atsisakė tatydamas iš užsienio ministerio pareigų, kaip tik ir davė pradžią buvusios Mariano Rumor vyriausybės suirimui. Socialistų skilimas pasireiškia tarp dviejų jų kraštutinių polių: kairės ir dešinės. Konservatyvesnė pusė norėtų atgaivinti jų, tris metus trukusią, draugystę su socialdemokratais. Tačiau kairysis sparnas, kurio įtakoje randasi ir centrinė partijos valdžia, yra įsi-

tikinę, kad tokia draugystė tik kenkia jų socialistinei reputacijai ir griaua kooperacijos su komunistais galimybes.

Šitoje mašatyje, šiuo metu, daugiausiai laimi komunistų partija. Ji, turėdama 1,600,000 narių, yra antroji savo didumu Italijos politinė partija. 1968 metų rinkimuose ji surinko net 25% balsų. Stebėtojai spėja, kad šiandieną ji laimėtų net dar daugiau. Jų eilėse yra daug energingo jaunimo. Vadovaujama sumanaus Luigi Longo, ji yra tapusi gan rimta konkurentė. Nors komunistų partijos pasipriešinimas prieš Čekoslovakijos užėmimą suteikė jai tam tikrų simpatijų, tačiau aiškus anti-NATO nusistatymas daro ją nepriimtina ir bet kokią koaliciją. Tik baimė, kad komunistai rinkimuose gali surinkti per daug balsų, greičiausiai, privers socialdemokratus pagalvoti apie mažumos valdžią ir apie tolimesnią koaliciją su dešinio sparno socialistais. Tačiau, tai dar nepriartins Italijos prie reikiamo politinio pastovumo. O be jo, Italija nesulauks taip reikiamų socialinių bei ekonominių reformų, kurių šaukiantys balsai atsimušą tik į pasenusių tradicijų, nusigvenusių administracijų ir kyšininkų pastatytas sienas.

SOVIETŲ KARO LAIVAI LANKYS KUBĄ

Praeitą savaitę sovietų karo laivų junginys praplaukė apie 200 mylių nuo Kanados pakrančių, kaip paprastai, Kanados naikintojas St. Laurent ir žvalgybiniai lėktuvai buvo "užmetę akį" į praplaukiančią

armadą. Kanados gynybos departamento preigūno žodžiais: "Tik parodyti, kad mes žinome apie jų buvimą." "Tass" agentūros teigimu, šis 5-ių laivų junginys plaukiąs draugiškai vizitui į Kubą. Vakarų diplomatai Maskvoje tvirtina, kad šiuo vizitu sovietai stengia parodyti savo nepasitenkinimą artėjančiai JAV prezidento kelionei į Rumuniją. Vieno diplomato žodžiais: "Jis žaidžia te mūsų kieme - mes jūsų kieme."

KANADA DVIKALBĖ

Liepos 7 dieną Kanados parlamentas priėmė įstatymą, kuriuo suteikiamos lygios teisės pagrindinėm Kanados kalbom: anglų ir prancūzų. Šiuo įstatymu federalinės valdžios įstaigos yra įpareigos patarnauti abiem kalbom tose vietovėse, kuriose gyvena 10% anglų ar prancūzų mažumos. Įstatymas pilnai įsigalios po senato bei gen. gubernatoriaus patvirtinimo, bet to jau automatiškai tikimasi.

INCO STREIKUOJA

Virš 17,200 darbininkų Sudburyje ir Port Colborne, Ont. išėjo į streiką. United Steelworkers unija nepriėmė 95 centų į val. pakėlimo, kurį INCO siūlė sekančių trijų metų laikotarpyje. Kaip žinoma, International Nickel Co. pagašina 40% viso pasaulio nikelio. Jei streikas užsitęs, jis palies ir plieno gamybą ne tik Kanadoje, bet ir JAV, Japonijoje bei Vakarų Europoje. Už darbo vidurkis prieš streiką buvo \$3.06 į valandą, nors mažiausias atlyginimas prasidėdavo nuo \$2.59.

NUŽUDĖ KENIJOS MINISTERĮ

Nairobi, Kenijoje, liepos mėn. 5 d. keliais šūviais buvo nužudytas Kenijos ūkio planavimo ministeris Tom Mboya. Jis buvo vienas iš pirmųjų Kenijos nepriklausomybės kūrėjų ir nuolatinių jos skaitintojų. Po nužudymo krašte kilo susidūrimų tarp dviejų pagrindinių krašto genčių: Kikuyu ir Luo. Mboya buvo 33 metų amžiaus. Kenijos prezidentas Kenyatta pareiškė, kad Mboya prarado netikėtai Keniją ir Afrika, bet ir visas pasaulis.

Kenyatta ir Mboya

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

LITUANIE INDEPENDANTE *** INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

"Second class mail registration number 1952"

LEIDŽIA SPAUDOS B-VE "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA"

Vyriausias redaktorius dr. Henrikas Nagys.
Vyr. redaktoriaus pavaduotojas Vacys Žižys.
Administratorius ir techninis redaktorius Pranas Paukštaitis.

TEL. 366-6220

7722 George Street LaSalle, Montreal-- Quebec-- Canada.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:
Kanadoje \$7.50 Canada \$7.50
JAV ir Pietų Amerika... \$8.00 USA & South America... \$8.00
Visur kitur \$8.50 Other Countries \$8.50
Atskiras numeris, \$0.25 Single copy \$0.25

Adresų pakeitimas 25 ct. (siųsti prie prenumeratos arba pašto ženklais)
Ilgalaikiai skelbimai, susitarus, gauna iki 50% nuolaidos.

ATOSTOGŲ METO MINTYS

Nėra jokios abejonės, kad atostogų šiuose gėrybių kraštuose dirbantieji žmonės tikrai nusipelnė. Jų reikėtų bent mėnesio, o ne kelių savaitių. Kiekvienas mūsų yra dirbęs visokią darbą ir žino kaip ilgimasi tų kelių savaitių, nes tai vienintelė proga žmoniškai pailsėti, pabuvoti gaivioj gamtos ramybėje, pažuvauti, aplankyti ilgai nematytus draugus, gimines bei pažįstamus, pakeliauti po nematytus kraštus ir, galų gale, pajusti, kad tas sunkiai uždirbtas doleris gali nors trumpam laikui suteikti šiek tiek asmenišką džiaugsmą. Ir labiau pralobę, ir tie, kurie vos galą suveda su galu, ima vis labiau įmatyti vieną (deja, dažnai taip nenoriai ir sunkiai apčiuopiamą) tiesą: pinigų kapo duobėn nepasiimsi. Nedaug paguodos suteikia mintis, kad, geriausiai atveju, būsi palaidotas brangesniame karštyje. Visi turtai yra nekilnojami, kai ateini prie amžinybės vartų...

Todėl ir verta pakalbėti apie mūsų atostogas. "Draugo" kultūriniam priede neseniai buvo iškelta keletas minčių, kurios vertos ne tik svarstymo, bet konkretaus įgyvendinimo. Tenai (atrodo, pats kultūrinio priedo redaktorius Kazys Bradūnas) labai užgrija įvairių organizacijų vasarines stovyklas, suvažiavimus, studijų dienas ir kitokių panašius susibūrimus, nes jų metu, šalia poilsio atliekama įdomi gyva, stimuliojanti kultūrinė programa. Ir tikrai: tenai jaunieji ne tik išgirsta apie savo kraštą, bet konkrečiai susitinka su savo krašto visuomenininkais, organizacijų vadovais, kultūrininkais. Iš patyrimo žinome, kad tokios kelių savaitių stovyklos dažnai daugiau lietuviškos samonės įkvėpia negu tėvų arba mokytojų žodžiai. Vyresnieji gi atsigaivina, pajaukėja, pabunda iš letargo arba rezignacijos susitike su savo bendraminčiais ir vienas kitą žais, nes turi progą išsikalbėti, padiskutuoti rūpimus klausimus, pasiklausti kitokių nuomonių bei idėjų arba, visai paprastai, tiktai pabuvoti draugų tarpe ir vėl pajusti, pradėjusią užgesti, draugystės šilumą. Tokiu būdu iš vasarinių susitikimų išdegina naują energiją, upas veikti, nes pasijunti esąs nevienas, pajunti, kad dar yra daug žmonių, dirbančių savai tautai ir bendram reikalui.

Nevisi lietuviai, žinoma, susitinka stovyklose. Bet ir šiaip vasarvietėse vienur kitur yra daroma bent savaitgalio vakarais kokia nors kultūrinė ar meninė programa. Taip, sakysim, DRAUGO kultūriniam priede minima Tėvų Pranciškonų vasarvietė Kennebunkporte, kur kas vasarą vyksta vakarais koncertai, literatūros vakarai ir kitoki parengimai. Norime iš savo pusės paminėti čia pat Kanadoje dailininkus Anastaziją ir Antaną Tamošaičius, kurių dailioj vasarvietėj kas vasarą vyksta įvairūs pačių svečių suorganizuoti laužai, paskaitos ir kitoki meniniai pasirodymai. Kiek žinoma, ir Cape Cod lietuviškos vasarvietės turi nuolat įvairių kultūrinių parengimų. Taigi, esant norui, galima ne tikai poilsį suteikti kūnui, bet ir atgaivinti dvasias.

Tad būtų labai sveikintina, jei šiais metais visur, kur susitinka bent keliolika lietuvių, būtų ne tik bičiuliškai susitinkama, bet ir pravedama kokia nors meninė programa, pasikalbėjimai diskusijos, viena kita paskaita ar kas nors panašaus. Tada ir mūsų atostogos nebūs prabėgusios bergždžiai, bet suteikusios mums reikalingos jėgos ir energijos kitiems metams ir naujiems darbams. Lietuviško darbo yra kas kartą daugiau, o darbininkų nuolat mažėja. Pagalvokime apie tai, kai prisikrovę gėrybių visas mašinas patraukiame į kurią nors pasaulio pusę. Lietuvių yra visur. Bičiulių netrūksta. Tikrai reikia ju paieškoti.

Henrikas NAGYS

IR GERAI, IR BLOGAI... (laiškai mums)

Šiuose laiškuose išreiškiamos mintys nebūtinai atstovauja redakcijos pažiūras ar nuomonę. Laiškai gali būti trumpi, anoniminiai pasisakymai nebus spausdinami.

Red.

Didž. Gerb. "NL" REDAKTORIAU
Malonekite patalpinti šį mano pareiškimą: Grupele vietos lietuvių, t.y. vieni žodžiu, kiti gi nešvaria savo spauda, paskleide visai neteisingą mintį: buk tai festivaliaus išlaidas kažkas tai apmokėjo, o surinktos aukos buvo prabaliavotos.

Faktina padėtis yra ši: iki šiam

laikui iš jokių oficialių šaltinių dar ne cento nėra gauta, o susidariusios išlaidos yra apmokėtos iš surinktų aukų.

Festivaliaus išlaidoms padengti, aukavo beveik visos St. Catharines organizacijos ir dauguma Niagara pusiasalio lietuvių.

Š.m. birželio mėn. 21 d. festivaliaus komiteto apyskaitą p-

tikrino KLB St. Catharines apylinkės revizijos komisija ir rado sekančiais: pajamų turėta \$129.00, išlaidų \$87.43, likutis \$41.57, kurie pervesti KLB St. Catharines apylinkės valdybos kasei. (parašai: J. Alonderis, P. Šukys ir Z. Jakubonis).

A. L u k a s,
Festivaliaus k-to išdinininkas.
St. Catharines, Ont.

PAKAITALAI IR LIETUVYBĖS ATEITIS

Dabar lietuviškai veiklai visame pasaulyje vadovauja veikėjai, daugiausia vyresnio amžiaus, tarp 50-70 metų. Dažnas patriotas galvą susiėmęs šaukia: "Kas bus, kai mes išmirsime?" Kai kurie galvoja, kad su jais ir lietuvių būrys numirs. Yra tiesos, kad, nepriklausomoje Lietuvoje išaugę, užsigrūdinę kovoje su caro žandais, raudonais ir rudaus okupantais, lietuviai veikėjai ir lietuviai pasiekę aukšto mokslo lygio, išsivijoje sudaro stiprią jėgą kovai už lietuviybę. Pirmą kartą istorijoje, visuose kontinente tuose, lietuvių vardas taip dažnai minimas greta vokiečių, lenkų, anglų, prancūzų. Nuo pat eilinių darbininkų iki ministerių lietuvių vardas (geras!) visur žinomas, gerbiamas, gerai traktuojamas, visur priimamas. Norint, kad ir toliau būtų išlaikomas geras lietuvių vardas, reikia tęsti lietuvišką veiklą su tokiu pat pasisekimu ir toliau. Didieji kaimynai senai lietuvių nori ištripyti, nutautinti, palaidoti ir smėliu apkapstyti, kad nę pėdsakų neliktų. Bet, kaip matom, tas vis jiems taip lengvai nesiduoda. Trečdalis tautos atsirado visame pasaulyje ir nesiduoda sunaikinamas, ištripdomas ir dar atlieka šauklio sargybinio rolę tautos kamienui išsilaikyti.

Tam reikalingas laikas nuo laiko kovotojų pakaitalas. Vienas stulpas išgriuvo - statykime kitą.

Laikas atėjo mūsų jaunąją kartą įjungti į veikėjų eiles. Toronte tas jau daroma. Daug jaunų akademikų yra LB valdomuose organuose. Jie dirba gerai, moka sugyventi ir atlieka uždavinius. Tas yra ir JAV, kur mūsų akademinis jaunimas atliko didelius lietuvių žygius. Pirmoje eilėje turime paruošti organizacijai vadovus. Tas nepasidaro per vienus metus. Tai trunka ilgiau.

Šio kontinento politinės partijos iš anksto nuziūri gabius jaunus vyrus ir juos ruošia atitinkamoms pareigoms. Visi komisisionieriai, direktoriai turi pavaduotojus (deputy). Abu būna beveik vienodo amžiaus, išsismokslinimo ir dirba toje pat srityje. Reikalui esant, tuoj pat pakaitalą turi. Mūsų lietuviškos organizacijos šiuo keliu turi eiti. Kiekvienas veikėjas turi pasirinkti iš jaunuomenės tarpo sau patinkamą asmenį, su juo susidraugauti, vesti į posėdžius, duoti atlikti atskirus darbus, duoti vicepirmininko ar pan. titulus ir pratinti dirbti.

Tą turi pradėti visos lietuviškos organizacijos ir VLIKas, PLB valdyba, LB valdybos. Jaunus akademikus reikia kooptuoti į valdomuosius organus ir duoti jiems pareigas.

Dabar tarp mūsų ir jaunų yra žvairavimas, kad jauni neprieidžiami prie aukščiausios veiklos, seniai vis dar tebenori sėdėti viršūnėse ir būti garbės pavėsyje. "Be manęs nieko nebus", - daugelis senųjų gerų veikėjų išsitaria. Ir taip, ir ne!.. Bet reik pažymėti, kad yra ir tokių veikėjų, kurie galvoja: "Aš tai viskas, ir po manęs nors ir tvanas".

Praktika rodo, kad daug jaunų veikėjų JAV ir Kanadoje atliko labai vertingų darbų bei žy-

SKYRIŲ VEDA SKAUTININKAS L. EIMANTAS.
1496 Mardell Place, London, Ont. Canada.

SKAUTIŠKI SVEIKINIMAI UŽJŪRIN

Per skautų bičiulį p. V. Ignaitį /Rodney, Ont./, kuris su žmona bei dukterimis - skautėmis išvyko kelionei į Europą, Kanados lietuvių skautų rajono vardu nusiųsti skautiški sveikinimai bei nuoširdžiausi linkėjimai Vakarų Europos ir Anglijos lietuviams - skautams - skautams.

P. V. Ignaitis Anglijoje lankysis tuo metu kai rajono skautės - skautai turės vasaros stovyklą. Jam ir visiems stovyklautojams linkėtina maloniausio stovyklavimo ir pažinčių atnaujinimo.

L. E - tas

SKAUČIŲ SAVAITGALIO STOVYKLA

Londono vietininkijos skautės ir vyresniosios skautės bei kandidatės š.m. birželio mėn. paskutinėmis dienomis turėjo trijų dienų išvyką - stovyklą. Nuvykusios virš 60 mylių, prie Port Albert, Ont., netoli Huron ežero kranto, smagiai ir prasmingai pagyveno gamtoje, pagilino savo patyrimo ir kitus programinius dalykus. Sesės Lydija, Ramigija ir Lucija davė vyresniųjų skaučių įžodį. Netik joms, bet ir visoms tatau padarė gilių įspūdį.

Ūkiškai įsikurti sesės labai daug padėjo skautų rėmėjas - bičiulis p. Stp. Keras. Jam priklauso didelė padėka.

Šis sesių stovyklavimas laikytinas geru pasirengimu šios vasaros stovyklai "Romuvoje."

NEGESTANTIS ATMINIMAS

Š.m. birželio mėn. 14 d. Londono lietuvių skautų vietininkija su tėveliais ir prijaunčiais susirinko į Šiluvos Marijos vardo bažnyčią gegulingoms pamaldoms. Mat, prieš aštuonius metus, t.y. 1961 m. birželio mėn. 13 d. tragiškai žuvo (elek-

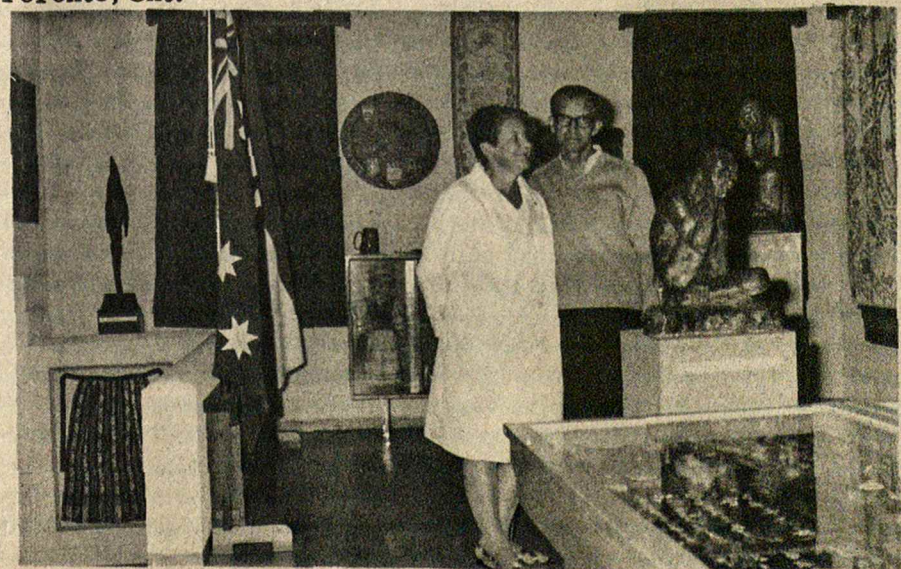
gių. Todėl, kam jaunąją kartą stabdyti, marinuoti, nustumti į šalį iki senieji išmirs?...

Seniems veikėjams reikia uždėti moralinę pareigą pasitraukti tik užauginus savo pakaitalą, nežiūrint į tai ar jis bus geresnis ar truputį prastesnis. Čia niekas negali nusverti nes mes turime eiti su gyvenimo reikalavimais, dvasia.

Pakaitalai reikalingi visiems: ir klebonams, ir redaktoriams, ir "nepamainomiems" pirminkams, ir veteranams.

Pradėkite kas nors tą vykdyti, pakelskite atitinkamai statutus! Kvieskitės iš pradžios į savo posėdžius jaunus studentus (es). Duokite progos jiems pasižiūrėti kas čia dedasi. Vieni jų pabėgs, nesusiinteruos, bet kiti pamils visuomeninį darbą ir pakeis griuvantį stulpą.

Jonas KARKA
Toronto, Ont.

Mažas kampelis Lietuvių Muzejuje Adelaidėje mieste, Pietų Australijoje, Nuotraukė - Marytė ir Vincas Vilkaičiai iš Sydney, N.S.W.

Manchesterio Maitonio ir Živilės skautų - čiu septimiečio sventės praga, birželio mėn. 7 d. jaunieji skautai duoda išdidi. Iš kairės dešinėn stovi Anglijos skaučių vadeiva Gajutė Valterytė.

Manchesterio Živilės skaučių draugininke Irena Jokubaitytė perduoda patėgis Nijolės Kuteitės. Vyr. skilt. I. Jokubaitytė su tėveliais persikėlė nuolatiniame gyvenime į Kanadą.

trais nutrenkus) geros ir pavyzdingos skautės Nijolės Mačytės atminimui sesių ir brolių skautų tarpe neužgęsta. Kiekvienų metų proga skautai susitelkia, prisimena ir pagerbia savo buvusią narę.

A. a. Nijolė Mačytė Londono skautų vietininkijon įsijungė 1950 metais ir per vienuolika metų veikloje tapmriai suaugo sutapo su visais. Būdama gera skautė, buvo gera ir mokinė. Sėkmingai baigusi gimnaziją (high school), įstojo į gailėstingųjų seserų mokyklą (Nursing

school), nes šią profesiją išgijusi, tur būt tikėjosi tinkamai gyvenime pritaikyti - tarnavimą artimui. Deja, vos jaunystei pražyds, negailėstinga mirtis nukirto jos gyvenimo siūlą. Ši kartą sesės Nijolės šviesų atminimą atnaujinant, dalyvių tarpe nesimatė velionės tėvelio - diplomuoto teisininko ir ilgametio Lietuvoj teisėjo Andriaus Mačio. Senatvės ir ligų prispaustas jis atsigulė St. Mary's ligoninėn. Rimtį ir liūdesį skautams tatau tik padidino.

L. E - TAS

DR. GERUČIO PASITARIMAI

Pasiuntinybės patarėjas Dr. Gerutis paskutinėmis dienomis lankėsi Miunchene, kur su "Baltų Draugijos" generaliniu sekretoriumi A. Grunbaumu svarstė tos organizacijos tolesnės veiklos planą.

Būdamas Miunchene, Dr. Gerutis taip pat mačėsi su Ukrainos egziliu valstybės prezidentu Mykolu Liwyckiu, su kuriuo vispusiškai aptarė klausimus, susijusius su abiejų valstybių laisvinimu iš Maskvos okupacijos.

Vakarų Vokietijoje išeinantis laikraštis "Stimme der Freiheit" birželio mėnesio numeryje paskelbė išsamų straipsnį apie lietuvių tautos pasipriešinimą sovietų okupacijai. Straipsnyje plačiai atpasakojama partizaninė kova, trukusi iki 1953 m. Nors partizaninis karastūrėjęs būti nutrauktas, bet, pasak laikraščio, pavienis pasipriešinimas vyksta toliau. Jis truksias tol kol Lietuva atgausianti savo nepriklausomybę. Straipsnis pailiustruotas sostinės Vilniaus atvaizdu.

IŠEJO IŠ SPAUDOS "LIETUVOS PAJŪRIO" 1969 m. 2 nr. Iš eilės tai 32 nr. Kartu atspausdintas ir 8 psl. priedas Erdmonui Simonaičiui pagerbti. Redaktorius - A. Lymantas, leidėjas - Kanados Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos centro valdyba. Laikraštis išeina 4 kartus per metus. Prenumeratos kaina metams - \$5. Adresas: 5620 - 10th Ave. Rosemount - Montreal 405, P.Q.

KONFIRMACIJA VASARIO 16
GIMNAZIJOS

Š. m. birželio mėn. 1 d. lietuvių Vasario 16 gimnazijos evangelikų moksleivių gyvenime buvo nepaprasta diena. Gimnazijos evangelikų kapelionas kunigas Juozas Urdzė konfirmavo Huettenfeldo evangelikų bažnyčioje dvi konfirmantes Zelmą ir Irmą Dilbaites. Dilbų šeima, prieš dešimt metų atvykusi iš okupuotos Lietuvos, konfirmacijoje buvo gausiai atstovaujama. Šeimoje yra trys vaikai ir visi trys lanko lietuvių Vasario 16 gimnaziją. Edvinas yra šeštoj, Zelma penktaj ir Irma trečioj klasėj. Tos šeimos religingumas pasiliko stiprus. Jie ir blogiausiais laikais okupuotoj Lietuvoj išlaikė savo krikščionišką padorumą, čia Vokietijoje, savo prisirišimą prie lietuviškos tėviškės, kalbos ir papročių. Lietuviškumas yra pasilikęs ir vaikų tarpe, nes jie tarp savęs ir namuose kalba lietuviškai. Tai yra grynai lietuviška evangelikų šeima, kuriems rūpi tolerancija, krikščioniška artimo ir tėvynės meilė.

Iškilmingose pamaldose kunigas Urdzė priminė konfirmantams ir moksleiviams konfirmacijos reikšmę ir atsakomybę prieš Dievą. Palaiminimo metu jis priėmė abi konfirmantes į tą didelę evangelikų krikščionišką bendruomenę.

Po pietų buvo suruošta kavutė evangelikams mokiniams, tėvams ir kviestiesiems svečiams. Susirinko apie 50 asmenų, kurių tarpe buvo kunigas J. Urdzė, mokytojai K. Motgabis, Motgabienė, E. Tamošaitienė, A. Veršelis, Tamošaitytė, Krašto Valdybos ir Kuratorijos sekretorė Ona Bertusevičienė su uošviena, Krašto Valdybos reikalų vedėjas ir Kuratorijos vicepirmininkas teisininkas Justinas Lukošius, konfirmantų tėveliai, Liorencių jun. ir Mustelkių šeimos. Kavutė praėjo labai jaukioje nuotaikoje. Visi jautėsi savųjų tarpe ir greitai valgytoje pasipylė nuoširdūs pokalbiai.

Jaunimo ratelio vadovas mokytojas Fr. Skerys tarė įžanginį žodį. Jis širdingai pasveikino abi konfirmantes ir jas priėmė pilnateisiais ratelio nariais.

Raštu sveikino Lietuvų Evangelikų Liuteronų Vyriausiosios Bažnyčios Tarybos pirmininkas senjoras kunigas A. Kelelis ir palinkėjo konfirmantėms palaimos jų tolimesniam krikščioniškam kelyje. Kaip mažą pasveikinimą jis atsiuntė konfirmacijos kavutei pinigų iš Bažnyčios kasos.

Taip pat raštu sveikino buvęs Vasario 16 mokins Ervinas Lengvinas iš Goenningens, atsiuntė gana stambią auką šventei ir prašė konfirmantams perduoti gėlių. Jis daug sveikinimų ir geriausių linkėjimų atėičiai perdavė konfirmantams, Dilbų šeimai ir visiems kitiems, kurių dalyvavo konfirmacijos pobūvyje.

Fr. SK.

Kun. J. Urdzė konfirmacijos metu

NEPRILAUSOMAS JAUNIMO
LAIKRAŠTĖLIS

Paskutiniu laiku vis dažniau lietuvių spaudoje randami pasisakymai, atsiliepimai, kritika ir pastabos apie "Jaunimo Žodį". Vokietijoje leidžiamą ofsetinį leidinį, skirtą lietuvių jaunimui. "Jaunimo Žodis" - viena iš problemų Vokietijos Krašto valdybai, nes laikraštyje keliama klausimai ir pasisakymai nevisada atitinka po netvarkingai pravestų rinkimų Vokietijos lietuvių bendruomenės viršūnėse atsistojusios "bendraminčių" grupės interesus. Krašto valdyba norėtų ir jaunimo mintis palenkti savo tikslams ir siekia įtakos "Jaunimo Žodį" per Jaunimo sekciją, sudarytą iš Kr. Valdybai palankių "jaunimo" organizacijų.

kurios iš savo tarpo išsirinkusios valdybą su Krašto valdybos primestu įgaliojimu jaunimo reikalams.

Jaunimo sekcija, kurios "tikslas yra apjungti visus organizacinius lietuvių jaunimo vienetus bei jaunimą besirūpinančius ištaigas bendram darbui"/JS statutas paragrafas I, 3/pamiršo savo tiesioginę paskirtį ir užduotį ir visomis jėgomis išsikurtusi "Jaunimo Žodį", stengiasi padaryti laikraštį palankų savo tiesioginiam viršininkui - Krašto valdybai. "Jaunimo Žodžio" redakcija, atstovaujanti savo skaitytojų ir bendradarbių nuomoni ir norui, neranda reikalo atėity "pūsti į vieną dūdą" su Jaunimo sekcijos valdyba, kol Jaunimo sekcija atstovauja establišmento, o ne jaunimo interesams. Todėl ir "Jaunimo Žodžio" redakcija atsiroboja nuo Jaunimo sekcijos "globos", kurios netenka jausti nei moraliniu, nei materialiniu atžvilgiu.

Jaunimo sekcijos valdyba, "mirusiųjų" jaunimo organizacijų išrinkta, nesutinka su redakcijos atspalaidavimu ir reiškia pretenzijas į laikraštį. Pažiūrėkime, ar tos reiškiamos pretenzijos yra teisėtos.

Idėja leisti laikraštį yra kiti lietuvių jaunimo suvažiavime Esslingen/1967, birželio

17-18 d. d., suruoštame Kun. Senkaus nepriklaušomai nuo Jaunimo sekcijos. Lietuvių klubas, nagrinėjęs šią mintį savo susirinkime Baden-Badene/1967m. liepos 1d., pasiūlė K. Česnaitei, V. Brazaitiui ir G. Baurui sudaryti pirmąją laikraščio redakciją ir užtikrinančią finansinę paramą, septyni lietuvių klubo nariai pasižadėjo finansuoti po vieną jaunimo laikraščio numerį.

Jaunimo laikraščio mintis buvo perteikta jaunimo pasitarime 1967 m. Studijų savaitės metu. "Pasitarimo tikslas - sujungti lietuvišką jaunimą Vokietijoje jaunimo laikraščiu ir paruošti jį jaunimo suvažiavimui"/Pasitarimo protokolas. Tuometinio pasitarimo dalyviai - neorganizuotas jaunimas/jų tarpe buvo ir vienas JS valdybos narys./ išsirinko laikraščio leidimo komisiją, kuri išrinko "Jaunimo Žodžio" redakciją.

Kadangi pradinis laikraščio tikslas buvo parengti lietuvių jaunimą suvažiavimui, tai laikraščio redakcija, kurios vienas redaktorius buvo JS valdyboje, pasiūlė JS valdybai bendromis jėgomis suruošti jaunimo suvažiavimą. Jaunimo sekcijos valdyba, ilgai abejojusi "Jaunimo Žodžio" paskirtimi ir išsilikymu, pagaliau sutiko susijungti ir tapo įrašyta JŽ leidėju, pasidalinant šią vietą su "rėmėjais".

Kartu ruošiant jaunimo suvažiavimą Europos mastu/suvažiavimas vyko 1968m. liepos 28-rugpjūčio 1d. d./buvo bendradirbama ir visas laikraščio dėmesys tik tam skiriamas. Po nesėkmingai pavykusio /per mažas dalyvių skaičius./Europos lietuvių jaunimo suvažiavimo laikraščio užduotis rodos buvo atlikta. Tolimesniu leidimu nesirūpino nei dalis redakcijos, nei Jaunimo sekcija. Aš asmeniškai dėjau pastangas tolimesniam laikraščio pasirodymui užtikrinti. Teko griežčiau kreiptis į JS valdybą, norint išaiškinti "Jaunimo Žodžio" likimą. Jaunimo sekcijos susirinkime/1968m. gruodžio 15d./buvo patvirtinta faktiniai pirminė "Jaunimo Žodžio" redakcija: G. Bauras, K. Brazaitienė ir aš.

Laikraščio puslapiuose iškilo jaunimo problemos ir mintys apie kasdieninį mūsų bendruomenės gyvenimą. Nauja laikraščio kryptis sudrums-tė nusistovėjusį bendruomenės vandenį. Krašto valdybos įgaliota Jaunimo sekcijos valdyba stengėsi paveikti Jaunimo Žodžio redakciją, bandė nurodyti jai laikraščiu tinkamas temas ir kryptis. Kišdamasi į laikraščio turinį ir reikšdamą savo, kaip vienintelio laikraščio savininko, pretenzijas į laikraštį, Jaunimo sekcijos valdyba užsitraukė skaitytojų ir redakcijos nepasitenkinimą. "Jaunimo Žodžio" redakcija neranda reikalobūti

Mes montrealiečiai vis didžiuojamės, kas mūsų Montreale gražiausias miestas Kanadoje, kad montrealiečiai lietuviai labai gerai išsikūrė Kanados svečioje žemėje, kad lietuviai turi gražius namus, automobilius, vasarvietes. Aš nenoriu juos už tai pabarti, bet tik didžiuojuos, mūsų žmonių sumanumu, darbštumu, kad jie nepražuvo čia tarp svetimųjų atvykę iš badaujančios Vokietijos, o prasigveno dar net geriau už kai kuriuos vietinius kanadiečius.

P. P. A. Kuolių pakviesta į jų dukters Liūdos vestuves, patekau į P. Onos Indrelienės mielą globą ir jos grįžime name viešėjau 5 dienas.

Tos 5 dienos man prabėgo kaip gražus sapnas. Po vestuvių ant rytojaus, buvau pakviesta pas Gallutę Frenzelytę, dabar daktarę J. Sarborą žmoną. Tą dieną pas juos buvo šeimos šventė. Gailutės motinos Elzbietsos Frenzeliens gimimo diena ir buvo paruoštos puikios vaišės kieme prie didelio baseino, kuriame deja, neteko pasimaudyti, nes ir ten vos 65 laipsniai. Jų namas tai tikra pils. Viename name bent keli aukštai, o kambarių sunkoka būtų ir suskaityti. Kiemas tai didžiausias parkas su dideliu gražiu baseinu. Šiuose namuose vieši iš Lietuvos svečiai p. E. Frenzeliens brolis p. Antanas Kalpokas, dailininko Kalpoko pusbrolis. Malonu buvo su juo pasikalbėti apie Lietuvą, apie bendrus pažįstamus. P. P. Sarbonų vaikai jau dideli dukterė Danutė jau išteklėjusi o ir kiti 3 ruošiasi savistoviam gyvenimui. Šiandien pilnas namas jaunimo, kuris šoka, linksmiasi, kalba lietuviškai ir angliškai. Gražiai gyvena lietuvių Gailutė Frenzelytė su savo geru vyru italų kilmės kanadiečiu daktaru Sarbora.

Kitą dieną viešėjau pas p. O. Indrelienės dukrą Birutę. Jų vyrą architektą Joną Linartus. Ir jų namai labai puikūs, gražūs ir elegantiški. Namams stovi aukštai ant kalno ir kai pažiūri nuo balkonų apachion apaugusiomis aukštais medžiais

Jaunimo sekcijos valdybos iškaba. Mūsų jaunimui reikalingas atviras ir visiems prieinamas laikraštis. Jis neturėtų būti leidžiamas kokios nors partijos ar suinteresuotos grupės: "Jaunimo Žodis" yra skiriamas skaitytojams, o ne Krašto valdybai ir Jaunimo sekcijos valdybai, juo labiau, kai visas laikraščio finansavimas eina iš skaitytojų ir pavienių tautiečių pusės.

Ši "Jaunimo Žodžio" padėties paaiškinimą lietuvių visuomenėi darome todėl, nes iš įvairių pasisakymų teko susidaryti vaizdą, jog tam tikri bendruomenės organai stengsis užkirsti kelią laisvoms jaunimo mintims ir kritikai. Nebereikalo po pirmojo šių metų "Jaunimo Žodžio" pasirodymo vienas tautietis pranašavo: "Klasika tokią lietuvių establišmento/reakcija būtų bandymas kritiškai jaunimo žodį viešumoje sunieškinti, pasityčioti, o kraštutiniu atveju - valdiškomis priemonėmis pabandyti užslėpti. Ar ir šiuo atveju taip bus, te-parodys ateitis." /Nepriklausoma Lietuva Nr. 15/ 1142 1969. IV. 9/

Mes nelaukiame tų dienų, o jau dabar pasipriešiname Vokietijos Krašto valdybos kišimui į jaunimo spaudos reikalus ir protestuojame prieš bėjęs Jaunimo sekcijos pretenzijas suimti "Jaunimo Žodžio" monopolį į savo rankas. V. Brazaitis

"Jaunimo Žodžio" redaktorius

Pas B. ir J. Linartus, priešakyje: A. Kalpokas, E. Kardelienė, O. Indrelienė, ir kt.

Pasikalbėjimas su svečiu iš Lietuvos.

džiais prarajon, net kvapą užima, net galva sukasi. Aplink namą aukšti medžiai ir oras čia tikrai sveikas ir kvėpiantis. Sveika čia gyventi ir jų 2 berniukams. Jie karstosi čia po balkonus ir medžius kaip beždžionukai. Čia puiki vasarvietė, kad ir Torontas netoli.

Niekas kitas gal nemoka paruošti tokių vaišių kaip p. Birutė, nes ji baigusi aukštųjų kulinarijos mokslus ir dabar mokytojauja gimnazijoje, mokinėdamas savo mokinius to meno. Neveltui besivašindamas svečias iš Lietuvos Antanas Kalpokas, šaukia Birutę: "Atvažiuok pas mus Lietuvon, būsi vyriausia šefė, geriausio mūsų viešbučio ar puikiausio visoje Lietuvoje restorano". Ir visi svečiai torontiškiečiai, montreališkiečiai ir iš New Yorko p. P. Juozėnienė, buvo sužavėti viešnagės pas p. P. B. ir J. Linartus ant balkono tarp medžių tarp kvėpiančių gėlių.

Norėjau dar aplankyti kapuose gulinius tėvelius pas kurių vaikus mes taip gražiai viešime. Tai a. a. Linartas Juozas ir Jonas Indrelė. Guli jie ne lietuviškuose kapuose, nes tada dar jų nebuvo, bet labai grįžuose, moderniškuose bendruose kapuose. Išsisi užtek-tinai prisivargę Kanados krašte bedirbdami sunkius darbus palikę savo vaikus toliau gyventi, davę jiems gerą pradžią išmokslindami juos gražiam gyvenimui. Liūdna, kad jie nebemato dabar savo vaikų ir anūkų gražaus gyvenimo.

Aplankiau ir "Tėviškės Žiburių" redakciją. Sėdi už redaktoriaus stalo redaktorius Kun. Dr. Gaida. Kalbuosi aš su juo, o mintys lekia į praeitį: štai šitai sėdėjau daug kartų Kaune, ir Montrealyje redakcijoje prieš savo redaktorių Joną. Aš jam kalbėdavau, o jis vis rašydavo, rašydavo ir tik kai kada pratardavo man žodį. Man visada rodėsi, kad aš jam trukdavau savo kalbomis, nes jis vis rašydavo, rašydavo ir netyčia net nebūdavo laiko su juo iškalbėti.

O štai redaktorius Kun. Gaida kalba su manim, klausia kaip aš dabar gyvenu viena, kas gero Montrealyje, kaip gyvuoja "Nepriklausoma Lietuva" ir jos naujieji redaktoriai.

"T. Ž. "patalpos labai kuklios. Apačioje 2 linotipai ir daug įvairių spausdinamų mašinių. Tikėjau sutikti p. Otto, kuris anksčiau dirbo "N. Liet." bet sutikau iš Argentinos atvy-

kusį čia dirbti p. Balčiūną, o p. Otto būsiąs tik po pietų.

Aplankiau ir Kleboną P. Ažubalį. Jo klebonija čia pat. Klausinėjo jis mane apie Montreale lietuvių Stebėjosi, kad Montrealyje išėjo iš mados jaunimui tuoktis su lietuviais. Iš Aušros Vartų biuletenio torantiskiai žino, kad šiemet vasarą visos vestuvės pas mus buvo mišrios. Tuo tarpo Toronte vestuvių buvo apie 12 ir visos poros buvo lietuviškos. Žinoma, Toronte lietuviai meta kaltę prancūzams. Tai jie pavilioja mūsų jaunimą, tai jie sprogdina bombas, kelia revoliucijas, nori atsiskirti nuo Kanados. Torontiškiečiai nemėgsta prancūzų.

Prieš išvažiuojant iš Toronto p. p. B. ir J. Linartai su p. O. Indreliene atvežė mane į puikų Motor Hotel restoraną, kur mes graikiškai skaniai pavalgėme gerdami labai skanių muskatinį vyną "Samos".

Visai prieš traukiniui išvykstant Montrealin, prie Union stoties, buvau užkelta liftu į 52 aukštą, ir aukščiausį namą Toronto Dominion centro banką.

Čia puikiame restorane gerdami šampaną iš taip aukštai žiūrėjome į Torontą taip pagrožėjusį, labai padidėjusį. Matome daug dangoraižių, baseinų, parkų, begales automobilių bėgančių plačiomis gatvėmis, daug vandenų ir gražių salų. Gražus Torontas!

Traukinys "Rapido" išvyksta iš Toronto 4.40 ir bus Montrealyje 9.40 vakare.

Sudiev turtingas Torontas! Sudiev mano mieli draugai! Ačiū jums už puikią viešnagę už taip gražias, raminančias valandas, kurių dabar aš taip reikalinga. Ačiū m. telai p. Onai Indrelienei už globą.

E. Kardelienė

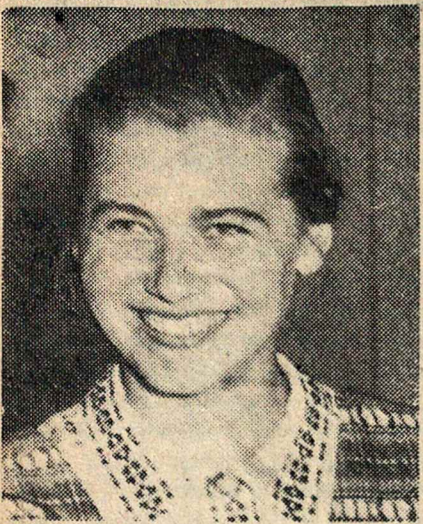
Lietuvos dviratininkai
pralenkė visus

Romas Rudys iš Klaipėdos balandžio pradžioje Juodosios jūros pakrantėje įvykusiose Sovietijos dviratininkų 28 km lenktynėse laimėjo pirmą vietą ir aukso medalį.

Komandinėse lenktynėse, kur dalyvavo 13 komandų, lietuviai įgė laimėjo pirmą vietą. Lietuvių komandoje važiavo R. Rudys, A. Berankis, V. Dragašius, A. Rutkauskas ir P. Knėža.

Liet. evang. vaikų konfirmacijos šventės proga, Vasario 16 gimnazijoje

Vitalija Bogutaitė-Keblienė

*** **

VITALIJOS BOGUTAITĖS eilė knygą "Lietus ir laikas" (išleista Ateities; 60 psl., kainą 2 dol. Viršelį piešė dail. Vida Krištolaitė, 1969, Brooklyn, N. Y.) susilaukė, apamai kalbant, teigiamo įvertinimo. Nors taip konstatavus, dažniausiai turim gavoje tradicinę, tai yra, valdininkiską kritiką. Šioji gi rašo ne todėl, kad veikalais domėtis ar turėtų ką apie juos pasakyti, bet todėl, kad įprato žengti ta vaga. Kaikuri mūsų vadinami kritikai net literatūros žanrų neatskiria... Tad buvo apie Vitalijos Bogutaitės poeziją pasakyta, jog ji liūdna, primenanti kaikur žemininkus bei Mackų, bet šiaip jau tvarkinga... (Sunku šiandien būti poetu!...)

Mums gi atrodo, kad svarbiausia yra ne toji ar anoji spalva, ar ji priklauso jau "pripažintųjų" ar "vaidinančių nepripažintus" lageriui, ar ji linkama, liūdna, abejinga, bet tai, kad ji yra tikra poetė. Ji turi ką pasakyti ir moka tai pasakyti sava kalba. Autentiškas ir rimtas (kartais net ligi kartaus kietumo) yra Vitalijos Bogutaitės žodis jos antrojo poezijos knygoje (pirmasis rinkinys buvo

išleistas 1960 metais ir vadinosi "Veidrodis jūros dugne"). Ir kaip tik tai yra vienintelis įrodymas, kad Vitalija Bogutaitė neatsitiktinai atėjo mūsų literatūron ir kad nedings taip staiga, kaip jau daugelis mūsų jaunų poecių dingio.

*** **

IV

Ačiū už laišką.
Šiandien gavau.
Norėčiau atsakyti,
tik tavo adresas nubluko.
Nebeįskaitomas.

Rašau be adreso.
Gal gausi.
Turiu pasidalinti su tavim.
Papasakot, kas naujo čia pas mus.
Gera, kad išėjai.
Gera, kad tavo upė teka rytų pusėn.
Lai teka į saulę, į pradžią.
Manoji tiesiai į vakarus, į pabaigą.
Vos begaliu matyti, ką rašau.
Palauk. Uždegsiu šviesą.
Aplinkui bausis triukšmas.
Policijos sirenos —

Tiek to.
Aprims.

*** **

V

Negaliu baigti.
Tikriausiai niekada nebaigsiu.
Taip gal geriau.
Nebaigus, dar yra vilties užbaigti.
Viltis — gyvenimas.

Pro vitražų stiklus
veržiasi ryto spinduliai.
Kelkis.
Nauja diena.
Tavo eilė išeiti scenon.

*** **

LIETUS IR LAIKAS

J. K.

Minkštą pavasario lietu
geria ištroškusi žemė.
Minkštą pavasario lietu
saujom semia vaikai.
Ir jau netrukus vėl stovėdami žiūrėsim,
kaip susigėrė jaunas pavasario lietus
į jų rankas
ir nesuprasim,
kad laikas ir vanduo susigeria
per mūsų sąnarius į kūną,
kad mūsų kūnas,
kaip lietus,
prinokęs vėl sugrįš į žemę
ir vėl, kaip kitados,
mažutėm saujom lietu sėms vaikai.

*** **

LIKIMAS

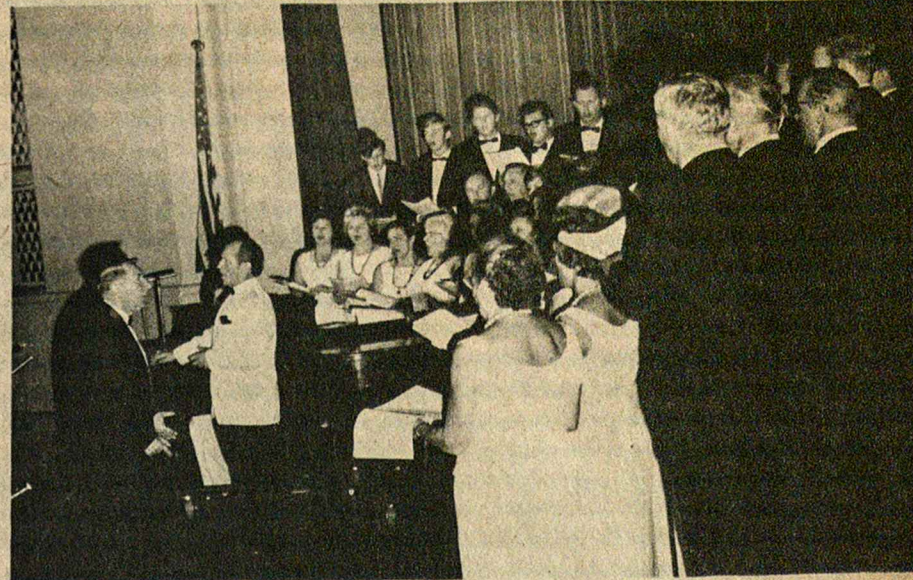
Šiandien man be galo gera.
Guliu ant smėlio po atviru dangum
ir skaičiuoju laiųv stiebus.
O aplinkui ošia, šlama,
vandenynas ir giria.
Šlama ir ošia
šimtmete liaudies gaida.

Siuntė mane motinėle
semti jūros vandenėlio.
Vandenėlio šalto,
vandenio sūrus.

O ką pasakytų, jei prakalbėtų
atplaukus banga?
Vanduo tylus, žodžio netaręs, teka tolyn.
Niekad negrįš. Niekas nesakys.

Šiandien man be galo gera.
Guliu ant smėlio ir visai negalvoju,
kad mano laivas,
ten kažkur už horizonto,
nuleidęs vėliavas plaukia.
Plaukia negrįžimo kryptim.

*** **

Solistas A. Pavasaris dainuoja palydimas Los Angeles Sv. Kazimiero par. chorui, kurį diriguoja muzikas Br. Budriūnas. Koncertas įvyko Lietuvių Dienoje, birželio mėn. 15 d. Nuotrauka L. Kanto.

Tradicinė Lietuvių Diena, įvykusi birž. mėn. Los Angeles mieste, davė daug staigmenų. Choras, vadovaujamas komp. B. Budriūno, pasirodė net su trijų operų ištraukomis. Kvietinė solistė Daiva Mongirdienė iš Bostono sužavėjo visus jaunatvę ir energingą dainavimu. Gražus buvo Traviatos duetas, kurį Mongirdaitė dainavo su tenoru Antanu Pavasariu. Prie pianino talkino R. Apeikytė.

Po koncerto, parapijos kieme, svečius pasitiko marjači muzikantai.

Tačiau didžiausią duoklę atidavė dvi meno parodos, ta proga surengtos mokykloje ir salėje. Jaunos menininkės Ilonos Peterienės drobėse atsiskleidė daug spalvų ir grakščių linijų, daug lyriškos tematikos. Žmonės jos paveikslus pirkė kaip ankstyvas braškes. Ilona yra gera piešėja, keliais drąsiais brūkšniais pagaunanti poetinę vaizdo esmę. Ji mėgsta didelių piešinių. Ji dažnai žaidžia spalvomis užuominomis, skoningai neva neužbaigdamas paveikslą.

Skirtingo pobūdžio buvo Ele-

nos Kepalaitės paroda. Ji santūri piešiniu ir šykšti spalvomis. Kepalaitės nedidelėse drobėse dominuoja pasteliniai melsvi, pilki, žalsvi tonai. Būdamas skulptorė, ji lyg ir skulptūriškai projektuoja paveikslą, naudodama paprasčiausias geometrinės formas. Dominuoja keturkampis. Tematika ezistencinė: pietas, ecc homo, rūpintojėlis, skriauda, šauksmas. Centrinės figūros ji paryškina juodu apvadu. Jaučiama Roualt įtaka.

Kepalaitės metalinės skulptūros yra trapios, išmastytos, pabrėžiančios formos dvasinį primatą. Jai pavyksta mečiau, kad ir nedideliu mastu, pajungti idėjai. Parodos programoje apie Kepalaitę pasisako garsusis Jacques Lipchitz, kilęs iš Lietuvos ir V. K. Jonynas. Lipchitz žodžiais: "Ji ateina pas jus su savo aistringais radiniais!"

Vieną tokių radinių augalotas Lietuvių Dienos dalyvis/atėjė į parodą su alaus skardine rankoje/pasikišo po savo mėlynais polo marškiniais. Aišku, jis nenorėjo skulptūros vogti, bet pasirodyti prieš savo jaunus, ilgaplaukius palydovus:

Atsiminimai

Tais pačiais metais parvažiavo iš Amerikos mano dėdė, jauniausiasis močiutės sūnus Kazys. Vežė jis mums visiems lauktuvių dovanų, man kažkokią auksinę amžiną plunksną. Bet ištiko nelaimė. Tais laikais į Amerika eidavo ir grįždavo be jokių dokumentų, be leidimų, be pasų. Tam tikri agentai slapčia pervesdavo per sieną, ir tiek. Taip grįžo ir dėdė Kazys. Deja, pasienio sargyba jį sučiupo, apdaužė ir visas dovanas atėmė. Visi apgailestavome tą nelaimę. Dėdėi Kaziui labai patiko mano Gediminas — ir vietoj amžinosios plunksnos jis sumanė man nupirkti laikrodį. Mano džiaugsmui nebuvo galo! Nė vienas iš draugų laikrodžio neturėjo. O čia tikras kišeninis laikrodis su nusikorusia puošnia grandinėle, prie kurios galo kabėjo pašveitalėlis — ar ne gintarinė žemuo! Išidėjęs laikrodį į kelnų kišenę, aš stropiai žiūrėdavau, kad pro bliūžės skverną kyšotų galas grandinėlis su žemuoge.

Antrą laikrodį, auksinį, man parvežė iš Amerikos teta Bilūnienė-Bolen, parvažiavusi prieš pat karą atlankyti tėviškės. Tą laikrodį pavogė Petrogrado Dvasinės akademijos patarnautojas 1917 m., mokantis man šioje įstaigoje. Tada ten pat pirkau trečią ir paskutinį savo gyvenime laikrodį — paprastą, juodą, plieninį šveicarišką „Mozerį“. Jis man ištikimai tarnauja ir lig šiol — 47 metus. Apdiles, nusišėręs, negražus, bet teisingas ir patikimas, kaip rūpestingas draugas. Kiek šviesių ir juodų, džiugių ir sielvartingų valandų jisai yra nužymėjęs mano vingiuotame gyvenimo kelyje! Stai ir dabar, kai rašau šiuos žodžius, jis rodo šios nelinksmos mano dienos pabaigą ir primena, kad atėjo valanda, kada reikia ją baigti. O išaušus rytui, jis primins, kad prasidėjo nauja diena — gal šviesesnė, džiugesnė už vakarykščią.

Dėdė Kazys tą patį rudenį grįžo į Ameriką. Nesmerkiantį revoliuciją ir jos vadus. Ir štai jam bepritaro jis nei prie kaimo buities, nei prie mūsų skaitant, vidury bažnyčios kažkas visu balsu griausėsimos. Amerikonizmas nepaveikė jo lietuviškumo, mingai suriko: „Šalin žandarai!“ Tuo pačiu momentu jis išaušus rytui, jis primins, kad prasidėjo nauja diena — gal šviesesnė, džiugesnė už vakarykščią.

Dėdė Kazys tą patį rudenį grįžo į Ameriką. Nesmerkiantį revoliuciją ir jos vadus. Ir štai jam bepritaro jis nei prie kaimo buities, nei prie mūsų skaitant, vidury bažnyčios kažkas visu balsu griausėsimos. Amerikonizmas nepaveikė jo lietuviškumo, mingai suriko: „Šalin žandarai!“ Tuo pačiu momentu jis išaušus rytui, jis primins, kad prasidėjo nauja diena — gal šviesesnė, džiugesnė už vakarykščią.

už visus šio gyvenimo vargus tikėdavosi atpildą po o gal niekas nė neieškojo. Šitas atsitikimas labai sumirties danguje, dėdė Kazys, jos sūnus, su pašai pa kompromitavo revoliuciją ir socialistus pamaldžių kaimiečių akyse. Girdai apie įvykį Marijampolės nebus. Juk pati kasdien kalbi poteriuose: kaip dainosinosi nušauti kunigą, sakanti pamokslą.

— Ko tu, mama, lauki danguje? Danguje geriau pasibaigė kaip dainosinosi nušauti kunigą, sakanti pamokslą.

Revoliucija mums pasibaigė kaip nežymiai, nepastebimai. Išnyko socialistai, mitingai. Užtat patatmušti, nutildavo ir vien gailiai atsidusdavo. Bet gausėjo lietuviškieji vakarai su vaidinimais, choralais. Mano tėvas, ilgai šnairavęs į bedievio amerikono Priaušo lietuviško jaunimo, pagausėjo publikos. Tai laisvamanybė, pagaliau kartą praplūpo nesuvaldombuvo epocha, kada kiekvienas norėjo kur nors dainu pykčiu ir griežtai pareikalavo, kad tas, vaikams lyvauti, kuomi nors pasireikšti. Atsirado mokinių girdint, jo namuose neišdrįstų panašių kalbų kalbėti. lavinimosi ratelių. Atsimenu, kaip mes rinkdavomės, pavaraiuri atsilus. Šešupės pakrantėse jau nebe revoliucinių praleido Baltimorėje, kur dirbo siuvėjų įmonėje, resnės klasės mokinys, bene Papekys, skaitė ir aiškino mums kažką iš gamtamokslio — ar ne Adomaičio-Šerno mokslo populiarizacijos knygą, išleistą Amerikoje.

Su dėde Kaziu pasikeičiau keliais laiškais. Pasirodžius mano romanui „Altiorių šešėly“, jis pasveikino mane ir pavadino „tiesą mylinčiu žmogumi“. Tuoj po antrojo karo jau Tarybų Lietuvos gavau nuo jo laišką. Jis prašė, kad parašyčiau apie Tarybų Lietuvą tikrą teisybę, kad jis galėtų įtikinti tuos Amerikos „neviernus Tamošius“, kurie pasakoja apie dabartinę savo tėvynę visokių nebūtių dalykų. Rodos, netrukus po to Kazys Mykolaitis mirė.

Vieną sekmadienį atvažiavęs tėvas nusivedė mane į Marijampolės bažnyčią į pamaldas, „ant sumos“. Žmonių pilna bažnyčia, beveik spūstis, — gal tai buvo kokie atšaidai. Pamokslą sakė senas kunigas marijonas Senkus. Tokių buvo likę tik du ar trys, baigia savo dienas, nes marijonų ordinas jau buvo panaikintas. Išvaizda jie skyrėsi nuo kitų kunigų, nes dėvėjo baltą suknią. Senkų aš geriausiai atsimenu, nes jis dėstė šventąją istoriją dar Endziulaičio mokykloje. Vieną kitą mokiniuką už menką nieką jis skaudžiai apibardavo. Ir aš pats esu gavęs „gyvuli“ nebežinau, kaip.

Tai gi tą sekmadienį pamokslą sakė Senkus ir ėmė skaityti liūdnei pagarsėjusį Seinų vyskupystės administratoriaus praloto Antanavičiaus aplinkraštį, smerkiantį revoliuciją ir jos vadus. Ir štai jam bepritaro jis nei prie kaimo buities, nei prie mūsų skaitant, vidury bažnyčios kažkas visu balsu griausėsimos. Amerikonizmas nepaveikė jo lietuviškumo, mingai suriko: „Šalin žandarai!“ Tuo pačiu momentu jis išaušus rytui, jis primins, kad prasidėjo nauja diena — gal šviesesnė, džiugesnė už vakarykščią.

Dėdė Kazys tą patį rudenį grįžo į Ameriką. Nesmerkiantį revoliuciją ir jos vadus. Ir štai jam bepritaro jis nei prie kaimo buities, nei prie mūsų skaitant, vidury bažnyčios kažkas visu balsu griausėsimos. Amerikonizmas nepaveikė jo lietuviškumo, mingai suriko: „Šalin žandarai!“ Tuo pačiu momentu jis išaušus rytui, jis primins, kad prasidėjo nauja diena — gal šviesesnė, džiugesnė už vakarykščią.

Dainuodavom populiarias anų laikų dainas: „Ant kalno karklai siūbavo“, „Miškas užia“, „Kur bėga Šešupė“, „Jau pavasaris ateina“, na, ir, žinoma, „Lietuva, tėvyne mūsų“. Mūsų dirigentas stengdavosi patalinti įvairinti dainą visokiais muzikiniais efektais — kresdais, murmurandais, fortissimais bei pianissimais.

Taip dainoje „Miškas užia“ dirigentas, noredamas pavaizduoti miško užimą, priversdavo chorą tėti tą... krescendo ligi kvapo netekimo. Kai jis būdavo dainavimu patenkintas, bučiuodavo savo pirštus ir plačiu mostu siūsdavo oro bučkį visam chorui. Taip paprastai būdavo, gerai sugiedojus „Lietuva, tėvyne mūsų“. Šį tautinį V. Kudirkos parašytą ir sukomponuotą himną mes visados dainuodavom pakilia nuotaika. Publikos karštas pritarimas būdavo geriausias atpildas ir chorui, ir dirigentui.

T. Žičkį kultūriniame anų laikų Marijampolės gyvenime aš statyčiau greta P. Kriaučiūno ir M. Gustaičio. Minėtinas čia ir daktaras K. Grinius, varpininkas, taigi „pirmėivis“, revoliucijos šalininkas, žmonėse įsigijęs „ciciliko“ ir bedievio, tačiau gero gydytojo vardą. Jis kurį laiką gydė man akis. Grėšė man pavojus susirgti trachoma. Daktaras vieną dieną trynė jas bauriai graužiančiu akmenėliu, o kitą dieną varvindavo lašų. Nors ir ta procedūra buvo nemaloni, bet lengviau pakeliama negu akmenėlis. Grinius taip pat duodavo pasiskaityti knygelių. Berods, iš jo esu gavęs brošiūrėlę „Šveicarija ir jos kalnai“. Skaiciau ją balsu, parsivežęs namo, nesakydamas, kad ji gauta iš Griniaus. Knygelė visiems labai patiko. Iš jos sužinojome, kaip didysis šveicarų patriotas Vilius Telis kovojo už savo tėvynės laisvę. Susitikęs daktarą Grinių gatvėje, aš visuomet jį sveikindavau, nusiimdamas kepurę. Ir man būdavo labai malonu, kad daktaras atsakydavo man, linktedamas galva arba kilstelėdamas ranką prie skrybėlės.

Šiandien, praėjus daugiau kaip pusei šimto metų nuo tų dienų, aš prisimenu tas ir kitas smulkmenas, kurios tada buvo tokios menkos, kad, rodos, turėjo be žymės išdilti atmintyje, kaip išdilo daug žymiai reikšmingesnių įvykių. Taip, jie išdilo, o kai kurios smulkmenos pasiliko visam gyvenimui. Pasiliko, būtent, tos, kuriose švytruoja maža, bet skaidri širdies kibirkstėlė, išsprogusi iš kažkokio bendro židinio, šildžiusio ir švėtusio mums visiems, dideliems ir mažiems, tos gadinės žmonėms. Mus jungė sunkiai suvokiamas, bet pasamony jautiamas sielų giminingumas, kad mes esame išauginti tos pačios žemės, tos pačios tautos, kuriai vieni jau dirbo, o kiti ruošėsi dirbti netolimoje ateityje. Kokiais keliais, kokiomis kryptimis nueisime mes, jaunieji, niekas tada nežinojo. Tačiau jie, senieji, tikėjosi, kad mes neišklysim iš gimtosios padangės, kad mes juos pavaduosime.

Bus daugiau.

"Žūrėkite koks aš blatinas!"
 Priėjęs pasakiau, kad šitas kū-
 rinys kaštuojas 11, 500 dole-
 rių ir jo nevalia čipinėti tau-
 kuotais pirštais. Piliētis užsi-
 gavo. Išsitraukė sprindžio di-
 dumo pažymėjimą ir pakijo
 man priepat nosies smaigaliu
 "Va, žūrėk, kad toks mandras!"
 Kadangi trumparegystė neser-
 gu, tai nieko ir neįžiūrėjau.
 Bet dėl lygybės išsitraukiau
 ir savo "social security" ai-
 dentifikaišieną ir prilipinau jam
 ant mēlynos nosies galo: "Ta-
 mysta, irgi žūrėk! Aš dirbu
 FBI".

Tai tokie dalykai pasitaiko
 mūsų parodose, marjači muzi-
 kantams grojant.

Pr. Visvydas

Pianistė R. Apeikytė ir solistė D. Mongirdaitė dėkoja
 publikai už audringus plojimus, Los Angeles Šv. Kazi-
 miero parap. L.D. koncerte, birželio mėn. 15 d. Nuotrauka L. Kanto.

PROPIRŠČIAI

12.

A. Povilainis

me reikalauti atsakominguo
 kai kitų veiksmai apsprendžia-
 mi savomis aplinkybėmis.

Yra koku kai visuomenėje
 svorį turi, bet kurių atžalos jau
 ne su mumis, tiesiog reikalau-
 ja, kad ir kiti nesiektų tautinės
 gyvybės pratešimo kai syvų
 ieškoma tėvynėje.

Kaip ir pritinka pastovių ver-
 tybių saugotojams, mūsų bičiū-
 liams kitame savaitraštyje ne-
 patinka visų rūšių mados. Nepa-
 tinka ir man, nors ir nesu visiškai
 tikras visų vertybių vertin-
 gumu ir pastovumu. Nesmagu
 kai nuolatos reikia kuliaverčia
 bėgti, kad neatsilikus ar tai
 mintyime ar menuose ar tai,
 pagaliau, drabužyje.

Bepigu konservatyvios sielos
 žmonėms. Jie pasitenkina sus-
 tojė ar dar nepradėję iš ten kur
 atėję. Visi gyvename pagal ma-
 dą. Tik tai vieni pagal senas, kiti
 naujesnias ar naujausias. Taip
 mūsų vyrai baliuosna ateina su
 eilutėmis to pat sukirpimo kaip
 tik atvažiavus į svečias šalis.
 Mūsų galvočiai lieka prie tų pa-
 čių idėjų išmokyti mokyklose.
 Nekurie dailininkai visu aršū-
 mu tebegina mados persiimtas
 dailės akademijose prieš ke-
 liasdešimt metų. Ir taip toliau.
 Ir vis vardan pastovių vertybių.

Pats liberališkiausias ma-
 dročius neužstotų gerbtinumo
 madų rimtuose reikaluose. Bet-
 gi jų pasaulyje tiek maža ir ne-
 paiko lengvai atskiriama, o maž-
 možiais argi neleistina pasi-

džiaugti. Kad ir, sakysim, trum-
 pužiausių sijonukų atidengto-
 mis vietomis. Gi kurie papikdo-
 mi-tenežiūri ar kiek palaukia,
 nes iki kulnų uždangos jau pa-
 keliui.

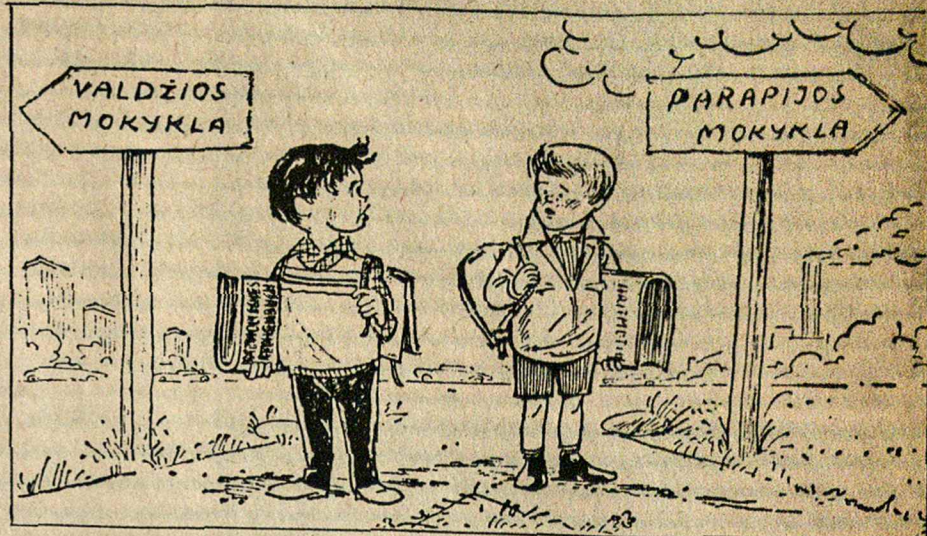
Tam tikrais dalykais rūpina-
 mės tam tikrais laikais. Mados
 ateina ir prigyja, kai atatinka
 laiko dvasiai - ir vėl dingsta.
 Blogai kai nereikšmingi daly-
 kai pasidaro svarbiais. Tuomet
 tenka vaikyti vienuoles, kaip
 tam Kalifornijos dignitarui, už
 tai, kad jos panoro dabarties
 gyvenimą išreikšti tarp kitų ko
 ir kasdieniu drabužiu.

Atydziau pasiklausykite mūsų
 žmonių lietuviškos kalbos, iš-
 kaitant ir tų prisiėmusių atsa-
 komybę už lituanistinį švietimą
 bei einančių kitas patriotines
 pareigas. Kaip reikiant vis dar
 neįkandę vietinės kalbos, sa-
 vo nemoksliskumą nuolat de-
 monstruojame ir lietuviškai
 kalbėdami, kas kelintą žodį ta-
 riant emigrantišku žargonu.

Kiekvienam yra lengva įpulti
 pavienių anglišių žodžių ar fra-
 zių naudojimo įprotin ir taip
 ūbagintis. Tai ypač ryšku sten-
 giantis kiek išmanant gryniau
 kalbėti su iš tėvynės atvykstan-
 čiais ar su savo beaugančiais
 vaikais. Tačiau yra ir tokių ne-
 sistengiančių, bet ir manančių,
 jog maišant esą mandriau.

Prigimtoji kalba yra svarbi
 asmenybės dalimi. Negerbiame
 savęs, nebebergeriame ir savos
 kalbos. Emigranto vulgarumas
 reiškiasi nevien tik hauzuose,
 katidžiuose, karuose, pėjdėse -
 vaizdesnis jis yra tuteitiško
 je kalboje.

KREIVI VEIDRODŽIAI

Pas mus du kart du išeina keturi. Kiek pas jus?

Kai buvau 13-14 metų, mano tėvas buvo
 kvailas ir nepakenciamas. Dabar, kai baigiau
 24 metus, galiu pasakyti, kad tas senis daug
 ko išmoko ir pasidarė daug protingesnis per
 tuos 10 metų.

Storoka ponia užsilpo ant svarstyklių
 Jos draugė pastebėjusi svorį daugiau 200
 svarų tarė

— O Jūs turit per daug svorio!
 — Nieko panašaus! Esu tik pora colių
 per žemai!

—Atsiprašau, —kreipiasi muzėjaus
 lankytojas į aiškintoją, —kiek metų tu
 ri šie dinozauro griaučiai?

—200 milionu ir 34 metus.

—34... iš kur toks tikslumas?—Tei
 raujasi lankytojas.

—Kai aš įstojau tarnybon šiame mu-
 zėjuje, tai jų amžius buvo 200 milionų
 metų.

akėčios

RUSINIMO PAVOJUS LIETUVAI

„DIRVA“ 1969 m. gegužės 21 d.

Pagal sovietinę konstitu-
 ciją Sovietų Sąjunga yra
 tazytum idealinė valstybė,
 kur upėmis teka pienas, o
 krantai patepti medum. Ten
 ir tautiniai klausimai esą
 pavyzdinčiai išspręsti. Tai
 sovietų propagandoje nuo-
 lat kartojta ir įkyriai. Kai
 prieš kelerius metus Kosy-
 ginas lankėsi, Paryžiuje
 jam buvo pastatytas klauisi-
 mas apie Sov. Sąjungos at-
 skirų tautų teises. Kosygi-
 nas, atsakė, kad Sov. Są-
 jungoje tautybių klausimas
 esąs "pavyzdinčiai" išspręs-
 tas. Bet buvę spaudos kon-
 ferencijoje vienos tautybės
 laikraštininkai ėmė Kosygi-
 ną toliau klausinėti ir pa-
 statė visą eilę klausimų apie
 žydų tautybės žmonių būklę
 Sovietijoje. Kosyginas il-
 gai aiškinosi, bet jo atsa-
 kymai toli gražu dalyvių
 nepatenkino.

Kas yra labiau įsigilinęs
 į Sovietų Sąjungos valstybi-
 nės santvarkos esmę, tuo-
 jau neturks pastebėti, kad
 esama gilios prarajos tarp
 teorijos ir praktikos, tarp
 propagandos ir gyvenimo
 tikrovės. Vienas šveicarų
 korespondentas, keliais at-
 vėjais lankęs S. Sąjungo-
 je ir gerai pažinęs jos gy-
 venimą, nė kiek nedvejodamas
 priėjo išvadą, kad S.
 Sąjungos valstybės federalinė
 struktūra tėra papras-
 ta fikcija, tėra fasadas, už
 kurios slypi griežtai centra-
 lizuota valstybės struktūra.
 Aš pats dar 1945 m. paskel-
 biau šveicarijos sostinės
 svarbiausiam dienraštyje
 "Der Bund" straipsnį, ku-
 riame išvedžiau, pasiremda-
 mas šaltinių studijomis, kad
 šveicarijoje pats žemiau-
 sias vietinės savivaldos vienetas
 (mūsiškai paėmus
 valsčius) turi daugiau
 sprendžiamosios ir vykdo-
 mosios valdžios teisių, ne
 kaip Sovietų Sąjungos fe-
 deralinė respublika, t. y. vie-
 netas, kuris betarpiiai suda-
 ro pačią S. Sąjungą. Ir mū-
 sų tėvynė Lietuva pagal so-
 vietų konstitucinės teisės
 raidę yra federalinė valsty-
 bė, kuri naudojantis lygio-
 mis teisėmis su kitomis 14
 respublikomis, įeinančioms
 į S. Sąjungos sudėtį. Gyve-
 nimo tikrovė yra betgi to-

kia, kad visos 14 respubli-
 kų yra vienodai beteisės.
 Jeigu kuri respublika nau-
 dojasi teisėmis ir privilegi-
 jomis, tai ta respublika va-
 dinasi Rusijos federalinė
 respublika. Kaip ir kitose
 sovietinės realybės apraiš-
 kose, taip ir sovietiniame
 federalizme pasireiškia, ar-
 čiau reikalą patyrinęjus,
 melas tarp tikrovės ir teo-
 rijos.

Pav., visose sovietų kon-
 stitucijose įterptas straips-
 nis, kad, esą, kiekvienai fe-
 deralinei respublikai palie-
 kama teisė "laisvai" išeiti
 iš Sov. Sąjungos sudėties.
 Toji tariamoji "laisvė" yra
 tiek pat verta, kaip ir kon-
 stitucinė deklaracija, kad
 Lietuva "laisvai" įstojusi į
 Sov. Sąjungą. Tomis taria-
 momis "laisvėmis", grei-
 čiausia, netiki nė pats ak-
 lausias komunizmo pasekė-
 jas.

Aš neketinu šioje vietoje
 skaityti traktato apie so-
 vietinę konstitucinę teisę,
 apie prieštaravimus tarp
 tos teisės teorijos ir prakti-
 kos, apie sovietinės teisės
 propagandinius siekius ir
 tikrovės, kuri neabejojamai
 parodo sovietinių nuostatų
 melagingumą. Aš pirmoje
 eilėje norėjau dar kartą pa-
 brėžti rusiškumo dominaci-
 ją ir rusifikaciją, kuri siste-
 mingai varoma Lietuvoje
 (bet ir kituose nerusiškuo-
 se kraštuose) ir kuri graso
 pačiai lietuvių tautos gyvy-
 bei. Man kaipo gyvenan-
 čiam šveicarijoje, kur su-
 gyvena kelios tautybės ir
 kur kalbama keliomis kal-
 bomis, gal daugiau nekaip
 kam kitam atsiranda kom-
 petencija iškelti sovietinio
 federalizmo nejaukią tikro-
 vę. Rusifikacijos problema
 esu susidomėjęs gana se-
 niai, seku jos pasireiškimus,
 renku ta tema medžiagą,
 esu paskelbęs kelis raštus.
 Jeigu nesukliudys nenugalio-
 mos kliutys, ketinu paskelb-
 ti ta tema net ilgesnį darbą,
 nes laikau, kad rusifika-
 cija yra pats didysis pavojus
 mūsų tautos egzistenci-
 jai.

Su pasitenkinimu konsta-
 tavau, kad Vyriausiojo Lie-
 tuvos Išlaisvinimo Komite-

to valdyba ne per seniausiai
 svarstė Lietuvos rusinimo
 problemą. Prof. Jonui Puzi-
 nui, kuris bendradarbiau-
 o ir veikale "Lithuania", kurį
 man teko redaguoti, paves-
 ta paskelbti specialinį rin-
 kinį, kuriame būtų aprašy-
 tos visos rusinimo apraiš-
 kos Lietuvoje. Neabejoju,
 kad prof. Puzinas tą užda-
 vinį gerai atliks.

Aš pats betgi susidariau
 įspūdį, kad tiek mūsų vi-
 suomenė, tiek viešojo opini-
 ja, tiek pagaliau mūsų va-
 dovaujančios institucijos
 bei organizacijos ilgą laiką
 per mažai, mano įsitikini-
 mui, kreipė dėmesio į rusi-
 fikaciją, vykdomą okupuoto-
 joje Lietuvoje. Anglų kalba
 LNF išleistame veikale, ku-
 rio redakcija buvo baigta
 jau prieš daugiau kaip vie-
 nerius metus, rusifikacijai
 pašvenčiau gana daug vie-
 to. Ten išnagrinėjau rusi-
 fikacijos formas ir nuro-
 džiau į pavojus, kuriuos ji
 sudaro. Savaimė man susi-
 daro įspūdis, kad mes trem-
 tyje daugiau rašėme apie
 komunizmo kaip ūkinės ir
 socialinės doktrinos, bet
 mažiau apie rusifikacijos
 pavojų, kas savaime vargu
 ar tiksli ir teisinga. Man
 besvarstant esamą padėtį
 kai kada net kildavo klauisi-
 mas, į kurį ne taip jau leng-
 va duoti atsakymą, kas
 mums sudaro didesnį pavo-
 jų: komunizmas ar rusiškumas?
 Abu labai, mums
 nepriimtini, su kuriais rei-
 kia visomis priemonėmis
 priemonėmis kovoti. Bet
 grynai akademinei plot-
 mei nekarta, betariant,
 garsiai pagalvodavau: reži-
 mai ateina ir praeina; pra-
 vėis ir maskvinis bolševiz-
 mas, o į mūsų tėvynę atkel-
 dintuosius rusus nebus,
 greičiausia, taip lengva iš-
 gyvendinti net ir tuo atve-
 ju, kai komunistinis režimas
 pranyks. Antra vertus,
 man visiškai aišku, kad ru-
 siškumas ir komunizmas
 yra tik tai to paties blogio
 skirtingi aspektai, sudarą
 tą patį vienetą. Carų vieš-
 patavimo laikais irgi buvo
 varoma rusifikacija, bet
 anuo metu valstybė net pa-

čiais reakingiausiais lai-
 kais toli gražu nebuvo taip
 visagalė, nebūvo — dabar
 pasakytume — tokia tota-
 litarinė, ji nebuvo taip pa-
 vergusi žmogaus asmeny-
 bės, ji atskiram individui
 daugelyje sričių buvo pali-
 kusi laisvą valią, jog rusifi-
 kacija carų laikais pasiliko
 nepalyginamai mažiau veik-
 sminga, nekaip dabartinio
 maskvinio viešpatavimo ga-
 dynėje, t. y. laikais, kuriuos
 kiniečių komunistiniai var-
 žovai gana taikiai apibūdi-
 na kaip raudonųjų carų
 viešpatavimo laikus. Per su-
 viršum 100 metų rusinimas
 neįgavo tokių grėsmingų
 formų kaip per 25 pasta-
 ruosius metus.

Vadininkime daiktus savo
 vardais: Lietuva yra pa-
 versta Rusijos kolonijai, Lie-
 tuva yra patekusi Rusijos
 kolonialinėn priklausomy-
 bėn. Kolonializmo sąvoka
 turi įvairius aspektus. Anks-
 čiau kolonizacija reikšda-
 vosi tuo, kad į tam tikrą
 teritoriją buvo atkeldinami
 ir įkurdinami nauji gyven-
 tojai. Tokią kolonizaciją carų
 laikais vykdė rusų admi-
 nistracija, keldindama Lie-
 tuvon rusus, kuriuos mūsų
 žmonės paprastai vadinda-
 vo burliokais. Per 100 metų
 Lietuva buvo tokių burlio-
 kų priteršta, bet būtų per-
 dėta, jeigu mūsų dabartinė-
 mis akimis žiūrint teigtu-
 me, kad rusų kolonistai
 anais laikais sudarė mirti-
 ną pavojų Lietuvai. Kas ki-
 kia buvo Prūsų Lietuvoje,
 kur po didžiojo maro buvo
 prisodinta kolonistų, dau-
 geiausia germaniškos kilmės
 žmoniu. Jau iš Kristijono
 Donelaičio "Metų" patiria-
 me, kokie buvo jau anais
 laikais tokio kolonizavimo
 padariniai. 19-to šimtmečio
 pabaigoje ir ypač 20-tojo
 šimtmečio pradžioje ne vien
 tik tai tiesioginės kolonizaci-
 jos poveikyje, bet ir dėl
 daugelio kitų priežasčių,
 ties kuriomis mes šioje vie-
 toje negalime sustoti, Ma-
 žoji Lietuva jau buvo tiek
 suvokietinta, jog kai po pir-
 mojo pasaulinio karo atsi-
 rado proga apjunginti
 abiems lietuvių tautos da-

lims, tai ano meto alijantai,
 kurie savaime mums nebu-
 vo priešinę, ryžosi atskirti
 nuo Mažosios Lietuvos tik-
 tai menką dalelytę, būtent,
 Klaipėdos kraštą. Likusis
 Mažosios Lietuvos plotas,
 alijantų nuomone, buvęs jau
 taip suvokietintas, jog bū-
 ty, anot jų, nepateisinama
 jį atskirti nuo Prūsijos. Pa-
 prastai įprasta kaltinti len-
 kus, esą jie savo intrigo-
 mis sukludė didesnio Ma-
 žosios Lietuvos ploto atsky-
 rimą nuo Vokietijos. Šiuo
 atveju istorinės tiesos var-
 dan tenka konstatuoti, kad
 lenkai dėl to buvo nieko dė-
 ti. Priešingai, jie lietuvių
 pretenzijas į Mažąją Lietu-
 vą palaikė, tiesa, tikėdamie-
 si unijos saitais susaistyti
 su Lenkija visą Lietuvą,
 taigi ir Mažąją ir Didžiąją
 Lietuvą.

Kokia klaiki tikrovė pa-
 sidarė šių dienų Mažojoje
 Lietuvoje! Vietinių gyven-
 tojų — ar tai senųjų kraš-
 to gyventojų, ar tai atkel-
 dintųjų kolonistų palikuo-
 nių Mažojoje Lietuvoje, iš
 viso kaip ir nebeliko ir jį
 vieton apgyvendinti rusai.
 Net ir šimtmečiais buvę lie-
 tuviškieji vietovių, upių,
 ežerų ir kitoki pavadinimai
 nustelbti ir jų vieton įves-
 dinti rusiškieji vardai. Pats
 kraštas paverstas net ne S.
 Sąjungos, o Rusijos dalimi.
 Atitinkamoje vakarų pa-
 saulio literatūroje reiškia-
 ma nusistebėjimo, kad
 Maskva atsilaikė prieš pa-
 gundą sukurkti iš Rytprūsijų
 naują vokiškųjų žemių komu-
 nistinę "pavyzdinę" val-
 stybę ir tuo patraukti vo-
 kiečius savo pusėn. Ne, pa-
 prastas rusiškasis imperia-
 lizmas nulėmė ir Rytprū-
 sių buvo priskirti Rusijai.

Man neseniai pateko į
 rankas keli sovietiniai lei-
 diniai, vaizduojantieji vad.
 K a l i n i n g r a d s k a j a O b l a s t ,
 taigi, Mažosios Lietuvos ry-
 tinę ir šiaurinę dalis. Nė
 vienam tų rusų kalba išleis-
 tame dideliais tiražais lei-
 dinyje nė vienu žodžiu ne-
 užsiminta, kad ten gyvena
 prūsų ir lietuviškųjų gim-
 nių. Kraštas buvęs užka-

riautas iš nacių, kurie buvę
 nubausti už savo agresin-
 gus užsimojimus...

Taigi, aneksavus Rusiją
 Karaliaučiaus kraštą, Lie-
 tuvos užnugaryje dirbtinai
 sukurta rusų gyvenama te-
 ritorija ir Lietuva atsidūrė
 tarytum rusiškose ir kitų
 slavų žnyplėse. Aš jau ne-
 kalbu apie tai, kad šia ru-
 siškąja aneksija Lietuva
 atskirta nuo vakarų, nuo
 vakarų kultūros.

Negana to: šalia Vilniaus
 miesto, Klaipėda, kurioje
 prieš sovietų okupaciją iš
 viso nebuvo rusų, yra, at-
 rodo, daugiausia surusinta.
 Tad lietuvių tautą ir iš va-
 karų (t. y. iš Karaliau-
 čiaus) ir iš rytų (smarkiai
 rusinamo Vilniaus miesto)
 spaudžia dvigubos rusiškos
 replės.

Bet ne vien Lietuva prie-
 varta rusinama. Latvijai ir
 Estijai gresia iš visų Balti-
 jos valstybių gal net dides-
 nis rusinimo pavojus kaip
 Lietuvai, nes ten miestai
 dar smarkiau surusinti ne-
 gu Lietuvoje. Maskvos vieš-
 točiai yra pasimokę iš pra-
 ties. Carų laikais prieš ki-
 tataučius buvo leidžiami
 specialūs diskriminaciniai
 įstatymai. Dabartinėje Sov.
 Sąjungoje viešai skelbiama
 apie tautų lygybę ir man
 nežinomas nė vienas viešas
 potvarkis, kuris būtų nu-
 kreiptas prieš nerusiškas
 tautas. Bet nerusiškų tau-
 tų atžvilgiu varoma beato-
 dairinė diskriminacija, ku-
 riai direktyvas duoda komu-
 nistų partijos ir sovieti-
 nės vyriausybės vadovybė.

Kaip ironija skamba kon-
 statavimas, kad kom. par-
 tija, skelbianti internacio-
 nalizmą, vadovaujasi ir vyk-
 do pikčiausią rusiškojo na-
 cionalizmo politiką. Sov. Są-
 jungoje yra buvę šimtai by-
 lų prieš nerusiškųjų tautų
 nacionalistus, prieš taria-
 mus nukrypimus nuo gene-
 ralinės linijos, bet man ne-
 žinoma nė viena byla, ku-
 ria būtų buvę pakaltinti ru-
 siškieji nacionalistai už jų
 šovinizmą. Iš visų kaimyni-
 nių valstybių, tiek tiesiogiai
 paglemžtų, kaip Lietuva,
 Latvija ir Estija, tiek iš sa-
 vo satelitų, kaip Lenkija,
 Rumunija, Čekoslovakija ir

Rytų Vokietija, Sov. Sąjun-
 ga pasigriebė po gerą jų te-
 ritorijos gabalą ir prijungė
 arba prie Rusijos tiesiogini-
 ų arba kitoki būdu jas pa-
 sisavino. Bloga būti Sov.
 Rusijos priešui, ką patyrė,
 pav., Suomija, ir kurios Ru-
 sija aneksavo didžiulius plo-
 tus, bloga būti ir Rusijos
 bičiuliui kaip pav. Čekoslo-
 vakija, iš kurios Maskva
 atrėžė nemažus plotus ir
 prijungė juos prie Ukrai-
 nos. Maskva pasisavino plo-
 tus iš Lenkijos, Maskva pa-
 neigė jos pačios pasirašytą
 taikos sutartį su Lietuva,
 prirežėdama jai tik Vilniaus
 krašto dalį. Taip pat Latvi-
 joje ir Estijoje buvo su pa-
 didinamu stiklu surasti pa-
 sieniuos tariamai rusų gy-
 venamos teritorijos ir es-
 tams teko atsisveikinti su
 Pėčioros kraštu, o latviams
 su dalimi Latgalijos. Paga-
 liau rumunai neteko Besa-
 rabijos ir iš šio krašto su-
 daryta fiktyvinė Moldavijos
 respublika, kuri, turimomis
 žiniomis, sparčiai rusinama.

Aš lengvai įsivaizduoju,
 kad ypač kai kurie svetim-
 šaliai, kurie reiškia atvirų
 simpatijų mūsų kovai už
 laisvę ir kurie mūsų išlais-
 vinimo pastangas vienai-
 ar kitaip remia, ne visais
 atvejais supras, kai savo
 kovą nukreipsime pirmoje
 eilėje prieš rusiškumą. Man
 yra žinoma tam tikras mi-
 tas, kuris yra sukurtas kai
 kurių žmonių akyse apie ru-
 sų muziką, rusų teatrą, ru-
 sų baletą ir t.t. Ir aš pažįs-
 tu, pav., rusų literatūrą ir
 pripažįstu jos vertę. Bet iš
 to nieku būdu neseka, kad
 jeigu rusai turi Tolstojų ar-
 ba Dostojevskį, turėčiau ra-
 miai žiūrėti, kaip rusinama
 mūsų tauta. Kovoje prieš
 rusiškumą turime ieškoti
 sąjungininkų visur ten, kur
 tik galime jų rasti. Pirmoje
 eilėje sudarykime bendrą
 frontą su tomis nerusiško-
 mis tautomis, kurioms taip
 pat gresia rusiškasis impe-
 rializmas. Turime Paverg-
 tųjų Tautų instituciją. Bet
 reikėtų tą frontą praplėsti
 ir ieškoti talkos ir su kito-
 mis tautomis, kurios yra
 paverptos Sov. Sąjungos.

DR. A. GERUTIS

OTTAWOS STUDENTAI

Paskutinis knygos puslapis užvožtas. Ir su šypsniu ir rūpesčiu uždarę duris. Mokslo metai baigti, baigti ir geri, ir blogi, ir vidutiniai. Pasistumėta dar viena metų pakopa į vaikų darželį, į aukštesnį skyrių, į sekanti kursą, ir pačią profesiją. Sostinėje, kuri yra studentų miestu, iškart šaligatviuose judesys sulėtėja ir pats miestas lyg ir papildomas, laikinai nutylant čiauškesniui ir nerūpestingam juokui. Šeštadieniais nebereikia ir mažiesiems lietuviukams rengtis į savo "mokslynėčią".

ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA šiame met pradėjo veikti nuo kovo mėn. 8 dienos. KLB apylinkės valdybos pirmininko V. Prisčepionkos rūpesčiu mokyklai patalpos gautos iš Teachers College, Elgin Street. Veikia vyresniųjų, nuo 7-13 m. amžiaus, moko mokyklos vedėjas Vytautas B. ir jaunesniųjų - nuo 4 iki 6 m. amžiaus, vadovaujama A. Paškevičienės ir J. Paulionytės. Iš viso mokykloje yra 13 vaikų.

Mokyklos mokiniai Motinos dienos proga pasirodė su programėle. Mokyklos mokslo metų užbaigimui, tėvų komitetas pirmininkaujant, I. Jurkienei, vietos parke su rengė mokiniams iškylą su karštais "šuniukais" ir šaltais išgėrimais. Džiaugėmės visi, kad atsirado vėl pakankamai vaikų, kad tie vaikučiai po kelių metų lietuviškai skaitys knygas, ir žais ir lietuviškai kalbės. Užims mūsų vietas - ir ansambliuose šoks, dainuos, eis į valdybas ir tarybas, vėl ir mano vietoje rašys korespondenciją, tikėkime, kad į kuri nors lietuviškųjų laikraščių Kaune ar Šakiuose...

Pradinę mokyklą praleisime, nebent paminėti ją baigusius: Ireną Danytę ir Teisį Tchornickį.

GIMNAZIJOS MOKINIAI ir ką jie baigė: Dalia Prisčepionkaitė XIII klase (eis į I Arts), Arvydas Pleckaitis XIII klase (eis į Military College, Kingston), Mykolas Ramūnas XII klase, Lilija Tcorznickaitė XII klase, Aleksandras Makaravičius XI klase, Teresė Ramūnaitė XI klase, Raimundas Vilčinskis XI klase, Z. Tcorznickaitė X klase.

UNIVERSITETŲ STUDENTAI iš kurių 21 metų inžinierius su 2 aukso medaliais ir su 3 stipendijoms. Tai buvusių montrealiečių Birutes ir Kazimiero Vilčinskų sūnus Kęstutis, kuris baigė Ottawos Universitetą pritaikomojo mokslo fakultetą, išgydamas elektros inžinierijos bakalauriatą magna cum laude pažymiu ir laimėdamas 2 aukso medalius: (1. University of Ottawa Gold Medal for highest standing in the Faculty of Applied Science, ir 2. Gold Medal of the Association of Professional Engineers the highest standing in Engineering. Aukštesnėms studijoms laimėjo šias stipendijas: 1. National Research Council Scholarship ir 2. Athlone Fellowship ir 3. McGill University Stipendium.

Būdamas giedro būdo K. Vilčinskis buvo populiarius kolegų tarpe aktyviai dalyvavo lietuvių studentų veikloje, būdamas valdybos pirmininku. Rašo eilėraščius, apsakymus (High School laimėjo rasi-nių apie Kanadą pirmą vietą); noriai piešia paveikslus ir portretus. Kęstutis pasižymi nepaprastu

P A D E K Ų S:

Šių metų birželio išvežtųjų minėjimas įvyko birželio mėn. 15 d. ir praėjo gražiai ir iškilmingai. Paminėjimo pasisekimui prisidėjo visiems gerai žinoma Hamiltono "Aukuro" režisore E. Kudabienė, kuri atvyko su vaidintojais A. Žilvitiene, Alg. Žilvičiu ir Vida Urbanavičiute. Jie suvaidino šiai dienai pritaikytą veikaliuką "Lietuvių Skaustas Mūsų Poeto Kūryboje", kuriuo vaidavo mūsų tautos didvyrių Vytautą Didįjį ir kitus. Apylinkės Valdyba nuoširdžiai dėkoja rež. E. Kudabienėi ir jos grupei, kurie nesigailėdami laiko atvyko ir jokio honoraro nepaėmė. Taip pat dėkoja parapijos kleb. B. Mikalauskui, OFM, už atlaikytas pamaldas. Visiems prisidėjusiems prie rengimo, visiems už skaitlingą dalyvavimą ir už aukas.

Apylinkės Valdyba.

*** *** ***

Šiuo reiškiamą nuoširdžiausia padėką p. A. Ališauskienei - Allis ir p. Juozui. Šarapnickui už ypatingai svarbią talką šių metų skautų JONINEMS.

Tuo pačiu dėkojama visiems lietuviams aukotojams ir talkininkams, bet labiausiai lietuviškai visuomenei už gausų atsilankymą.

Skautų Rėmėjų Valdyba.

*** *** *** *** *** *** ***

IŠVEŽTŲJŲ PAMINĖJIMAS

Baisųjį birželio šiais metais paminėjome birželio mėn. 15 d. T. T. Pranciškonų koplyčios salėje. Šv. Mišias už Sibiraa išstremtus atlaikė ir atinkamą pamokslą pasakė T. B. Mikalauskas OFM.

Po trumpos pertraukos, oficialią dalį pradėjo bėnės p. kas A. Šetikas. Savokad ir trumpame žodyje, jis mums priminė 1941 m. birželio mėn. tas siaubingas dienas ir naktis.

Įprastinio paskaitininko šiais metais neturėjome, bet gal dar išpūdingiau tą pareigą atliko "Aukuro" nepailstanti vadovė, p. E. Kudabienė. Jinai poeto - menininko žodžių mums priminė garbingą Lietuvos praeitį, sunkias kovas už laisvę ir dabartinę priespaudą.

Po to sekė ištraukos iš vėkalo "Gulbės Giesmė", kuri sukūręs Dr. J. Grinius. Malonu buvo stebėti ir klausyti, kaip talentingos aktorės E. Ku-

tu darbštumu ir darbo gera orientacija. Sveikiname iškilų inžinierių su atsiektais laimėjimais, linkime gėms sekmės tolimesnėse studijose ir vėliau mokslinėje karjeroje siekti atradimus, tarnaujančius žmonijos gerovei. Sveikiname ir tėvus.

Ottawos universitete studijuoją ir baigė: J. Paulionyte Nursing III kursą, J. Kiškis medicinos II kursą, A. Baršauskas medicinos II kursą, P. Butvietas matematikos II kursą, D. Vilčinskaitė premedic I kursą, M. Danytę Arts I kursą (išvyko į lituanistinius kursus Harwardo universitete), R. Janulaitytė studijuoją psichologiją Carleton Universitete.

Ma. Ra.

dabienė ir A. Žilvytienė atliko vieną karaliaus motinos rolę, o antroji jo žmonos.

Tragiškai žuvusio jauno poeto V. Česnos gal ilgą eilėrašitį "Kaltinio Motina", labai išpūdingai paskaitė "Aukuro" aktorė A. Žilvytienė ir A. Žilvytis. Labai gražiai patalkino - pranešinėjo p-lė V. Urbanavičiūtė.

Publika šios programos klausėsi su dideliu dėmesiu, o jai užsibaigus, menininkams atsidėjo ilgu plojimu.

Pabaigai turėjome labai įdomų filmą, kuriame yra atvaizduota Pabaltijo okupacija, trėmimai Sibiraa, aužudyti išniekinti lavonai ir pan. Šis filmas, tai nėra kieno nors sugalvota komedija, o tik tikras tragedijos pavaizdavimas Pabaltijos krašte. Šis filmas yra rodomas net Kanados armijai ir būtų labai pravartu jį pamatyti kiekvienam lietuviui. Šis filmas yra sukurtas latvių iš-eivių pastangomis.

Kaip meninė programa, o taip pat ir filmas, atsilankusiems į minėjimą sudarė gilaus išpūdzio. Tai buvo visai išskirtina - naujoviška ir šiam momentui labai tinkanti programa. Laikė pertraukos, svečiai - menininkai ir publika buvo pavaišinti kavute su užkandžiais.

Kiekvieno iš mūsų priklausomai padėką "Aukuro" menininkams iš Hamiltono, o taip pat ir b-nės valdybai. Reikia pabrėžti faktą, kad mūsų bendruomenės valdyba šiais metais turėjo dar papildomų darbų ir rūpesčių sąryšyje su tautybų festivalium, bet visus minėjimus pravedė labai gražiai, nežūrint įvairių intrigu iš šalies.

S-tis.

GERAI PASISEKES PARENGIMAS

Šių metų Joninės prasidėjo meno ir liaudies dirbinių parodomis. Nurodytu laiku - 2v. po pietų salėje matėsi išstatyta apie 40 nemažų aliejinių dažais pieštų paveikslų, jų tarpe buvo gausu ir portretų. Apie dešimtis ilgų stalų buvo skirta liaudies dirbiniams, kurių tarpe nemaža iš Lietuvos.

Apie penktą valandą ėmė rinktis į salę žmonės, apie 6-tą salė atrodė gana pilna, žinoma su pačiais programos dalyviais. Nežūrint to, kad žmonių vis dar gausiai rinkosi programa buvo pradėta gana punktualiai.

Sugiedojus Kanados ir Lietuvos himnus, trumpu žodžiu tapo pasveikinti Jonai ir visi svečiai, ypač atvykę iš toliau. Buvo iš Amerikos miestų, buvo ypač gražus būrelis iš Rochesterio. Vienas pasirodė esąs iš Venkuverio, kitas iš Vindso-ro. Daugiausia atvyko iš Hamiltono, kartu su programos dalyviais. Susėdus už gėlėmis papuoštų stalų gana didelė salė atrodė pilna ir jauki.

Hamiltono lietuvių menininkų pastatytas "Žydintis vasaros vėjas" iš karto patraukė visų dėmesį savo galingu, durniu ir skambiu dainavimu, kai scenoje pasirodė piovėjai ir grėbėjos ir užvirė seniai pasiilgtas lietuviško kaimo gyvenimas.

Vaidintojai vaidino, kaip profesionalai, "Gyvatara" šokėjai šoko graškščiai, igudusiai ir su visišku pasitikėjimu. Žodžia veiklas plaukė prieš žūrovų akis paruoštas tirtų meniškių rankų, be jokių sutrikimų, sklandžiai ir lengvai ir neužtruko nei minutės ilgiau negu reikėjo.

Tris gražias puokštes gėlių įteikė mergaitės menininkų grupių vadovams. Buvo pasakyta trumpa, aiški ir tiksli pa-

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

KAPITALAS VIRŠ TRIJŲ SU PUSE MILIJONO DOLERIŲ. ASM. PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGICIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainuoto turto. VISU NARIŲ GYVYBE apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000. Paramos nariu gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenęs Kanadoje BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. — • — Telefonas LE 2-8723

MOKA IMA 5¼% už depozitus 7½% už asm. paskolas. 5¼% už šėrus 7½% už mortgicius 6¼% už 2 m. term. dep.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. Paskyrus sekmdienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. p.p. (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

IŠKILMINGOS L. KUOLAITĖS IR R. PUNKRIO VESTUVĖS

Š.m. liepos 5-6 dienomis, Toronte susituokė Liuda Kuolaite su Raimundu Punkriu. Jaunoji yra medicinos daktarė Toronte, o jaunasis eina pedagogų inspektorius pareigas Mineapolyje JAV - bese.

Dr. L. Kuolaitė yra žinomo Toronto visuomenininko Augustino ir Matildos Kuolu dukte, o R. Punkris yra kūrėjo - savanorio Justo ir Marijos Punkriu sūnus.

Jungtuvės įvyko Toronto universiteto Hart House koplyčioje. Apeigas atliko Toronto Kat. Šv. Jono parapijos kleb. P. Ažubalis ir jaunosios dėdė - New Yorko liet. Evang. parapijos kunigas P. Dagys. Subtiliai vargonams grojant giesmė "Lietuva brangi... " buvo pasikeista žiedais.

Jaunoji dėvėjo labai puošnią tulinias mezginių suknelę su ilga "palyda". Pora buvo lydimi 7 pamergių ir pabrolių. Pamergės dėvėjo ružavus sukneles papuoštas baltais mežginiais.

7 val. vakaro Town ir Contry House didžiojoje salėje įvyko iškilmingas jaunavedžių pager-

Vaišių programos vedėjas St. Santvaras.

Kun. P. Dagys sukeičia žiedus šliūbo metu

limas. Iš arti ir iš toli susirinko apie 250 svečių. Prie pakelto ilgo papuošto stalo susedo jaunavedžiai, pamergės ir pabroliai.

Pokylis buvo pradėtas Toronte liet. evang. parapijos kun. A. Žilinsko malda - invokacija. Programai vadovavo didelis Kuolų šeimos draugas, iš Bostono atvykęs žinomas Lietuvos rašytojas - poetas St. Santvaras. Jis pažymėjo, kad atvykęs džiaugsmo padaryti, kuri noris inešti į šias spalvingas jungtuves. Ir reikie pasakyti, kad jam tai labai gerai pasisekė. Savo pobūviui pritaikintais eilėraščiais, savo humoru ir samojumi jis sugebėjo sukelti linksmą ir smagią nuotaiką.

Jaunieji gavo daug sveikinių rasti, kurių tik talį tebuvo įmanoma perskaityti. Tačiau verta pastebėti, kad jaunosios sveikino M.B. pirmininkas St. Barzdukas.

Žodžiu sveikino kun. P. Ažubalis, konsulas Žuaidžinas, jaunojo tėvas Punkris, jaunosios dėdė Aloizas Kuolas ir jaunojo brolis. Jaunų žodį tarė kun. Dagys ir jaunosios tėvas A. Kuolas.

Jaunavedžių vardu kalbėjo jaunas, raimundas, kuris savo ir žmonos vardu padėjo giminėms už tokį nepaprastai gražiai sumontą pokylį ir atvykusius svečius už dovanas.

Kito dieną, sekmadienį, giminės

Jaunieji vaišių metu.

ir gausus artimųjų būrys buvo susirinkę vainės jaunosios tėvų gražioje rezidencijoje "Versine Crescent". Usant gražiam crui, svečiai laukia daugiausia praleisto se-dė, kur lalinosi vestuvių išpūdziais. Buvo "kariamas" ir piršlys...

Jaunieji gavo labai daug dovanų, kurių visų dar nesėdėjo apžiūti. Poveistuvinę kelionę jie yra numatę padaryti į Las Vegas.

Į vestuves iš Montreale buvo atvykę Liet. op. sol. E. Kardelienė, dr. P. Lulosevičius su žmona ir A. Lyumantas su žmona ir dukra A. L.

Nuotraukos St. Dabkaus.

dėkos kalba, palydėta galingo salės plojimo. Taip pasibaigė senai laukta graži lietuviška programa ir sekė pasilinksminimas užtrukęs keturias valandas ir buvęs labai nuotai-kingas, kaip visados, kad būna kai vieną vietą suvyksta toks gausus lietuvių subūrimas iš įvairių vietovių koks buvo per šias Jonines.

Kitą dieną rengėjai ant greitųjų sumetę sąskaitas pamatė puikų vaizdą. Joninės duos apie 500 dolerių pelno. Visa bėda ta kad salės savininkai pareiškė netikėtų pretenzijų už padarytus, kai kuriuos salei nuostolius. Valdybai teks tas pretenzijas išaiškinti ir jei pagrįstos - nuostolius padengti. Tačiau jie vis tiek netokie dideli, kad sumažintų, kiek žymiai šį pelną, kuris yra paskirtas iki paskutinio cento mūsų jaunimui - skautams.

Kaip ten bebūtų šios Joninės dar sykį įrodė, kad visi lietuviškai nori, kad jos būtų ruošiamos ir ateityje. Parodė, kad mūsų visuomenė atjaudė ir palaiko veikėjų pastangas ir neduos niekam nusivilti kas tik dirbs lietuviybės darbą nuoširdžiai. Ir parodė, kad mes St.

Cathariniečiai dar esame labai vieningi ypač svarbiuose tautiniuose reikaluose - Joninėse retas, kuris St. Catharinie-tis nedalyvavo. Gal tik vienas kitas toks, kuris yra pasiryžęs ir toliau eiti nesantaikos keliu. Tokių tačiau mažai, jie nėra reikšmingi ir jie, kaip matome negali sustabdyti ir nestabdydys gražios mūsų krašto lietuviškos veiklos.

Papartis

LONDON, Ont.

IR VĖL SŪPYLĖM AUKŠTĄ KAPĄ

Mielas londoniškis Titas Vilbikaitis staiga mirė š.m. birželio mėn. 27 d. Jis buvo ginęs 1909 metais sausio mėn. 15 d. Lietuvoje, Suvalkijoje.

Velionis, po 11-tro pasaulinio karo atvykęs Kanadon, ilgesnį laiką gyveno London'e Ont. Jo brolis K. Vilbikaitis gyvena St. Catharines, Ont. Gerieji kaimynai sako, kad velionis visą savo turtelį pagal testamentą paliko savo brolėnui, kuris yra bebaigias aukštuosius mokslus. Titas Vilbikaitis buvo viengungis.

Palaidotas birželio mėn. 3d. Šv. Petro R. Kat. kapinėse. Tebūnie lengva jam jį priglaudusi Kanados žemėlė.

L. E-tas

Povilas Jutelis

AMŽIAUS SUKAKTUVĖS

Jutelis Povilas sulaukė 50 metų amžiaus. Tą proga atžymėti lietuviai, vasarvietėje "Baravykas" prie French River vandens, surengė pagerbimo pobūvį, kuriame dalyvavo apie 30 asmenų iš Sudburio taip pat ir iš kitur.

Povilas susipratęs lietuvis, veiklus organizacijoje nuoširdus, kuklus ir draugiškas lietuviškame gyvenime, taip pat Nukelta į 7 psl.

PAGERBTI LIETUVOS KANKINIUS DABARTINĖ PROGA NEPASIKARTOS.

Mums dabar gyvenantiems tenka nepasikartojanti privilegija įamžinti Lietuvos vardą ir jos kankinių atminimą lietuviška kopijčia šv. Petro bazilikoje, Romoje.

Tapti šio darbo dalininku laiko jau ne daug beliko.

Kviečiame visus įamžinti savo ir savyių vardus Lietuvos Kankinių koplyčios kūrėjų tarpe.

Aukus siųsti adresu: LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL FUND. 2701, W. 68 St. Chicago, Ill. 60629, USA.

Geriausia taupyti ir skolintis tik Hamiltono lietuvių Kredito Kooperatyve "TALKA"

21 MAIN ST. E., KAMB. 203. TEL. 528-0511.

Nemokamas gyvybės ir asm. paskolų draudimas
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas
Parduodame American Travelers čekius ir money orderius
Užtikrintas indėlių saugumas
Kapitalas virš \$1,600,000.00

MOKAME UŽ:	
Darbo valandos:	Depozitus 5%
Pirm. 9.30-5 v.p.p.	Šėrus 5.5%
Antr. 9.30-5 v.p.p.	Terminuotus indėlius 6.5%
Treč. 9.30-5 v.p.p.	SKOLINAME:
Ketv. 9.30-5 v.p.p.	Asmenines paskolas iš 10%
Penkt. 9.30-8 v.p.p.	Nekiln. turto paskolas iš 9%
Šešt. 9-1 v.p.p.	

Liepos ir rugpjūčio mėnesiai šestadieniai uždaryti.

SĖKMINGAS TAUTOS F VAJUS

Tautos Fondas jau baigia savo metinį vajų. Vajus buvo pradėtas su Vasario 16-tos minėjimu, kur mūsų įmonės turėjo progos atiduoti Tautos Fondui savo metinį įnašą. Kiti turėjo būti aplankyti namuose. Rinkliava po namus yra didelis darbas ir v-bos žmonėms užėmė daug laiko, kol galėjo apeiti išsisklaidžiusius mieste ir plačiose apylinkėse kolonijos lietuvių. Ta rinkliava galutinai ir šiandien nėra baigta, nes nenorime palikti nė vieno lietuvių, kuris nebūtų paprašytas aukos tautiniam reikalui. Aukųjo \$15: J.G. Škaistys; po \$10: A. Povilauskas, A. Obcarskas, J. Bugailiškiene, K. Gudinskas, E. Lengnikas, K. Grudzinskas, P. Sakalas, J. Mikšys, prel. dr. J. Tadaraukas, J. Valevičius, dr. O. Valaitienė, J. Svilas, Alf. Patamasis; \$7: J. Andriukaitis; J. Stanevičius, A. Cibas ir J. Stundžia; po \$5: G. Jasevičius, J. Stonkus,

Atkelta iš 6 psl.
AMŽIAUS SUKAKTIS...

nepamainomas organizatorius lietuviškų subuvimų. Didelis lietuviškos spaudos rėmėjas. Palinkėtina geros gyvenimo sekmės ir ilgo amžiaus-šimtinės metų. Ta proga, Povilui, kaip sukaktuvių ir vardinių progų teikto visų dalyvių vardu simbolinė dovana - radio. Dalyvių vardu, pasveikintas ir "Baravykas" vasarvietės šeiminkas Petras Jutelis vardo dienos proga ir teikta simbolinė dovanelė. Pobūviui šeiminkavo Aldona Kručienė.

"Canadiana 69" minėjime dalyvavo visos etninės gyventojų grupės. Per keletą dienų vyko įvairūs pasirodymai, parada, sporto rungtynės, parodos. Lietuviai dalyvavo mieste amfiteatro meninėje programoje: Zita Griškonytė, Danutė Kusnyskytė, Gloria Staškutė išpildė keletą lietuviškų dainelių kanklėmis. Minėjimo vadovybė, per L. B. valdybą, kanklininkams padėjo, kartu, gerėjosi meniškų išpildymu, bei lietuviškų kanklių muzikos akordais.

Tenka pastebėti, kad kanklininkė Zita Griškonytė yra gera ir menininkė, už piešinį, kuris buvo pasiųstas į Kanados parodą Torontą, laimėjo 11-trą vietą - mėlyną kaspinę. Buvo parodyta per CKSO TV.

Whitefish miestelio bendruomenė, miesto amfiteatre atstovavo mūsų tautietės mokyklai. Vabuolienės vadovaujamas mišrus choras. Visų nustebimui, labai gražiai padainavo "Miškų gėlė" lietuviškai, nors choristų tarpe, išskyrus vadovę, lietuvių nėra.

Šiais metais gimnazijas baigė ir numato tęsti mokslą universitetuose, yra šie: Irena Lapienytė, studijuos farmaciją - Toronto u-te, Stasys Venskėvičius, studijuos geologiją - Toronto universitete, Rita Zlatkutė, studijuos humanitarinius mokslus - Sudburio Laurentian universitete, Saulutė Poderytė - Sudbury Laurentian universitete, Vilius Kručas - Sudbury Laurentian universitete.

J. Kručas

J. Asmenavičius, J. Bulionis, V. Leparskas, A. Vainauskas, A. Mingėla, Z. Didžbalis, J. Didžbalis, J. Gimžauskas, Pr. Lesevičius, M. Lazdūtis, G. Melnykas, J. Steiblys, V. Agurkis, V. Narkevičius, P. Breichmanas, J. Dervaitis, A. Pilypaitis, V. Perkauskas, J. Kanopa, J. Bajoraitis, J. Vindašius, A. Repčys, Pr. Ročys, G. Vindašius, J. Petraitis, E. Tėvelis, J. Lekutis, V. Kežinaitis, G. Martišius, J. Burdinavičius, L. Palčauskas, P. Pleinys, E. Sudikas, J. Dubinskas, B. Grajauskas, L. Borusas, P. Leilionas, A. Keliačius, P. Žulys, A. Šilinskas, J. Januškevičius, P. Guja, S. Kačinskas, L. Klevas, J. Kšivickis, T. Falcauskas, J. Kriaučiūnas, K. Kvedaras, P. Petkevičius, P. Šime-

laitis, V. Pilkauskas, J. Kažemėkas, J. Bartkus, A. Krakaitis, P. Gudinskas, A. Liaukus, L. Šmitas, B. Kronas, A. Jankūnas, V. Kazlauskas, Z. Gasiūnas, J. Kežinaitis, Pr. Kažemėkas, J. Mačiukas, L. Ulbinas, L. Skripkutė, A. Tarvydas, V. Morkūnas, Kest. Norkus, A. Dirsė, P. Masys, A. Verbickas, B. Vidugiris, V. Navickas ir L. Bacevičius; po \$4: V. Kybartas, A. Sukaitis, M. Repėčka, J. Romikaitis, J. Liaugminas ir Beniušienė. Kitų aukos buvo mažesnės. Tautos F. v-ba nuoširdžiai dėkoja duosniems mūsų kolonijos lietuviams, kurie pradeda kasmet vis didesnę auką remti Lietuvos išlaisvinimo darbą.

TAUTOS FONDAS

MONTREAL

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS GIRDIMAS KAS ŠEŠTADIENIS PER **CFMB** STOTĮ
BANGA 1410, 10:00 VALANDĄ VAKARĄ
TEL. 669-8834. Programos vedėjas L. Stankevičius

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION

601 St. John Road

TEL. 695-3883

POINTE CLAIRE, QUE.

(M. RUTKAUSKO)

- Atliekame prabėgimo ir kapitalinio auto-mašinų darbus.
- Taip pat patarnavimas gazolinui, alyvai, padangomis ir kt.
- Tiktai keliolika minučių iš Montreolio greitkelio Nr. 40 arba Nr. 20. Atvažiuok neapsiriksime!

Lafleur Radio Taxi

Savininkas Alfonsas Viskantas

SKAMBINKITE,

iš visų vietų LaSalleje.

TEL. 366-8300

SPECIALIOS KAINOS:

- Krikštynoms, vestuvėms ir laidotuvėms. -- visos 24 valandos.
- I tolimesnes užmiesčio ir kito miesto vietas.

LaSalle Auto Specialist Reg'd.

TEL: garažo 366-0500 namų - 366-4203

TAISAU IR DAŽAU AUTO-MAŠINAS.

7717 RUE GEORGE LASALLE, P.Q.

SAV. G. DESROCHERS.

(Priešais NL redakciją)

Universal Cleaners & Tailors

B. KIRSTUKAS

TEL. 769-294

239 FOURTH AVENUE

(at Wellington St.)

Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus drabužius. Siuvu naujus, pagal užsakytus, vyriškus paltus, kostiumus ir kelnes. Aukštos kokybės medžiagos.

Windsor

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

1205 CHURCH AVENUE, VERDUN, P.Q.

TEL. 768-6679.

Savininkai: A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus.

Baltic Woodwork Co.

TEL. 366-3884

K. KIAUSAS ir J. ŠIAUČIULIS

547 Lafleur Ave., LaSalle (650) P.Q.

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

BELLAZZI-LAMY INC.

TEL. 366-6941

BOIS DE CONSTRUCTION

BUILDING MATERIALS

7882 BLVD. CHAMPLAIN

coin 61ème Ave., LaSalle

(VAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA:

Durys, langų rėmai. Izoliacija, Ten - Test,

Masonite, statybinis popieris, cementas,

B.P. išdirbiniai, cementas ir kt.

KELEIVIS

536 Broadway,

So. Boston, Mass.

02127 USA.

Aišku, esate girdėję, kad tai laikraštis, kuris jau eina 62-sius metus. Jį vieni giria, kiti peikia, bet visi jį mėgsta skaityti. Kodėl?

Todėl, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės rašyti. Teisingomis žiniomis iš visur (daug rašo ir apie dabartinę Lietuvos gyvenimą) laikraštis per 61 metus pelnė gerą vardą ir patikėjimą.

Keleivis duoda ir teisingų patarimų, jame rasite gražių apsakymų bei eilėraščių. Jis turi ir moterų skyrių. Prenumerata tik \$5.00.

Jau galima gauti --- 1969 --- metų Keleivio Kalendorių. --- Kaina \$1.00.

SEJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis.

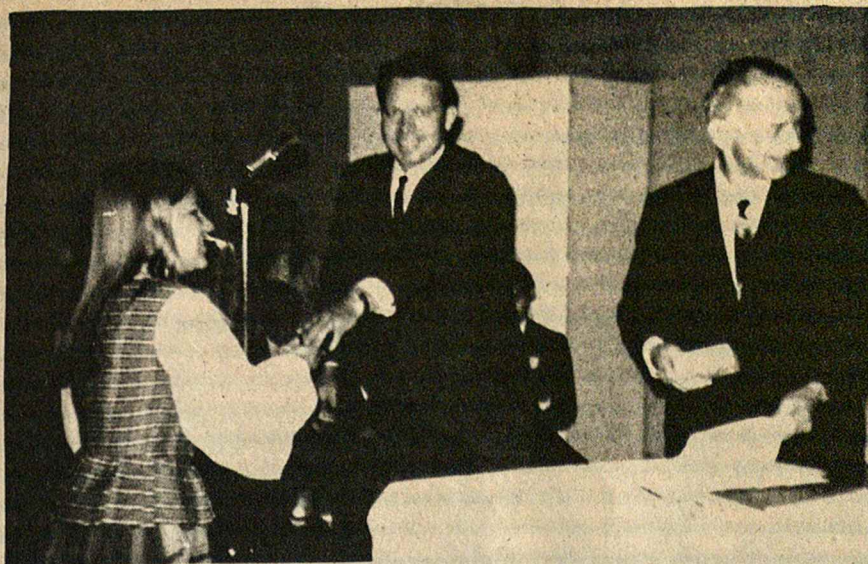
Leidžia Varpininkų leidinių fondas.

Redaktorius Grožvydas Lazauskas.

Administracijos adresas: Juozas Urbelis

1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill. 60160 USA.

Prenumerata: JAV ir kitur \$5.00 metams.

VISI LINKSMI PER LIETUVIŲ ŠEŠTADIENINĖS MOKYKLOS UŽBAIGIMO IŠKILMES. HAMILTONO TAUTOS FONDO SKYR. VICEPIRM. O. STASIULIS ĮTEIKIA AUKSINIŲ VYČIO ŽENKLIUKĄ MOKYKLĄ BAIGUSIAI D. ŠOPYTEI: ŠALIA - MOKYKLOS VEDĖJAS J. MIKŠYS.

Nuotrauka M. Borusienės.

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ - sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga, įrodžiusi galią sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagarsėjęs tyrimų institutas at rado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebančią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelnėjant skausmams įvykdo hemorijų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia - rezultatai būdavo toki nuostabūs, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių.

To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celėms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinėse. Pinigai bus grąžinti jei nebūsate patenkinti.

ATVYKO IŠ ANGLIJOS

V. Jokubaičio šeima, kuri apsigyveno pas Kojelaitį West Lorne, Ont.

GERIAUSIA DOVANA savo vaikams, vaikaitėms yra tokia, kuri: vienkartinė, nesenstanti, nepakeičiama, neįkainojama, individuali, originali ir nuširdi.

Visos informacijos ir pavyzdys - atsiuntus \$1.00 išlaidoms padengti (užsisakius atskaičiuojama).

Rašyti: "NL" administracija, c/o M.G. 2722 George Street, LaSalle 690, P.Q.

De LaSalle HARDWARE

Vilasaliečiams gerai žinoma krautuvė, kurioje pigiausi ir geriausi visų rūšių dažai.

Taip pat dažymui visokios priemonės ir problemoms esant patarimai.

Langams stiklai ir jų įdėjimas.

Reg. 11.25

8 gal.

CANADIAN GALLON PAINTS

Reg. 13.10

10 gal.

TEL. 365 0470

W. THEROUX prop.
7688, Rue Edouard Street
LaSalle.

HIGHLAND AUTO BODY

Lietuviams nuolaida.

- Atliekami mechaniniai darbai
- Išorės taisymas ir dažymas
- Dunlop padangos ir baterijos

611 Lafleur Ave. LASALLE Tel. Buss. 366-7281

Savininkai: V. Sužinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

Joe's Butcher and Grocery

J. LAURINAITIS

1918 Frontenac Street, Montreal, P.Q. TEL: 524-0209

- Alus, minkšti gėrimai ir visoki maisto produktai.
- Priyręs sviežių ir rūkytų lietuviško skonio dešrų gamintojas.
- Pristatymas greitas ir sąžiningas į namus, sales visose miesto dalyse.

Jetté & Frère Itée

Plumbing & Heating kontraktoriai

Šildymo ir vandentiekio taisymai ir nauji įrengimai

Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimai

Apkainavimas nemokamas

140 - 2e AVENUE

LASALLE

366-0330

LaSalle

AUTOMOBILE INC.

7635, BOUL. LASALLE

LASALLE, QUÉBEC

TEL. 366-7818

LAURENT DAIGNEAULT

Président

Tony's Photo Studio

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS

SUKAKTUVES MAŽAMECIAMS

IVAIROS PROGOS

1920 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.

TEL. 525-8971.

T. Laurinaitis

A.B.C.

SIUNTINIŲ

AGENTŪRA

3891 St. Lawrence Blvd.

Montreal 18, P.Q.

Tel. VI4-9098

- ABC yra tik viena kompanija Montrealyje, kuri igaliota priimti siuntinius ir legaliai išrinkti maito mokesti.
- ABC aptarnauja Montrealyje LIETUVIUS klientus, kurių pilną pasitikėjimą turi jau 14-ka metų.
- ABC turi dideli pasirinkimą įvairių gėrybių siuntiniams, --- aukščiausios kokybės ir žemiausia kaina!!!
- ABC priima ir pinigų už kuriuos jūs gimines gali nusipirkti įvairias prekes dolerinėse krautuvėse Lietuvoje.
- ABC turi SPECIALIUS maisto produktus siuntiniams į Lietuvą: UŽ ½ KAINOS (50% NUOLAIDA)

Visokios rūšies maisto pavyzdžiai ir šimtai kitokios rūšies maisto produktų, šokolado ir t.t. Prašykite katalogo.

110 sv. cukraus \$15.50 Šitos kainos įskaitant: produktus,

110 sv. miltų \$21.50 maitą, persiuntimo mokestį ir t.t.

110 sv. ryžių \$25.00 Jūs nemokėsite nė vieno cento

22 sv. taukų \$12.70 daugiau!

ABC patarnavimas --- 100% pasitekinimas!

NELAUDKAMI UŽEIKITE I ABC IR UŽSAKYKITE SIUNTINIUS, TADA IŠVENGSITE SKUBĖJIMO

Montreal

L. V. S. - gos "RAMOVĖ" MONTREALIO SKYRIAUS

LIEPOS mėn. 20 d. sekmadienį, Pr. SKRUIBIO VASARVIETĖJE,

Pointe Fortune, P. Q.

Programoje: Vėliavos pakėlimas 1 val. po pietų. Lietuviška muzika, bufetas ir loterija.

Kviečiama atsilankyti visa Montrealio visuomenė. Blogam orui esant, gegužinė neįvyks.

Valdyba.

NL-vos laikraščio dirbančiųjų atostogos nuo liepos mėn. 20 d. iki rugpjūčio mėn. 3 d.

PRANEŠIMAS SKAUTŲ STOVYKLOS REIKALU

Pranešame, kad yra pakeistas skautų stovyklavimas: kai ankščiau buvo skelbta dviejų savaitių, tai šiuo pranešame, kad šios vasaros skautų-skaucių stovykla bus tik vienos savaitės. Stovyklavimas prasidės liepos mėn. 20 d. ir tęsis iki liepos mėn. 27 d. Stovyklos mokestis yra \$20 vienam asmeniui.

Stovyklai vadovaus šie asmenys: Skautų komendantas V. Piečaitis, jo padejėjas R. Verbyla. Skaucių komendantė D. Blauzdžiūnaitė ir padej. D. Kerbelytė. Sporto vedėjas R. Otto. Stovyklos kapelionas Tėv. L. Zaremba. Stovyklos viršininkai: I. Lukoševičienė ir Jūratė Tanner.

Šeiminkės: Žitkienė ir Montvilienė. Ūkvedžiai: - pp. Niedvarai. Vykstant į stovyklą reikia pasiimti tvarkingą uniformą, lietpalį, batus, indus ir rankšluostį, šiltą pižamą, miegamąsį su lovele arba matracą, paukštytėms ir vilkiukams tik miegamąsį, tualetinius reikmenis, maudymosi kostiumą, sportui kelnaites, bliuskutes, ilgas kelnės, megztinį arba švarkutį, ir prožektorių (flashlight).

Prašome registruotis pas A. Baršauskienę - 365-3339 ir pas A. Bulotą 363-0039. Be to, dar kartą primename, kad stovyklautojai patys rūpinasi į stovyklą nuvykimu.

Iki susitikimo Baltijai!

Tuntininkai.

GRAŽIAI PAVYKUSI GEGUŽINĖ kuri vyko Pr. Juodkojo & Co. vasarvietėje, Val David. I NL-vos gegužinėje buvo atsilankę net iš Chigagos S. Naura ir iš New York State St. Yespelskio brolis Jonas su šeima. NL pagrindinė šios vasaros gegužinė įvyks rugpjūčio 17 d. Pr. Skrubio vasarvietėje.

● "Lito" jaunųjų narių ekskursija į "Upper Canada Village" praėjo su dideliu pasisekimu. Ekskursijoje dalyvavo 89 vaikai ir 8 palydovai. Jeigu tėvai žinotų, kaip "Lito" ekskursijos patinka vaikams, tai visi prirašytų savo jaunuosius į "Litą" narius.

● Aušros Vartų parapijos choras turėjo išvyką į Baltijos stovyklą.

● Zigmąs Lapinas tarnybos reikalais išvyko į Vakarų Vokietiją.

LIETUVIŲ ŠEIMA, turinti mažameletį, priimtą prižiūrėti kitą mergaitę, bet norėję kalbančios lietuviškai ir amžiaus 3-4 metų. Skambinti 366-8259, LaSalle, P.Q.

PRANEŠIMAS

Rugpjūčio 7, 8, 9, ir 10 dienomis lietuviai turės savo parodą "Etnic Mosaic" pavilione. Tomis dienomis bus stengiamasi suteikti kuo daugiausia eksponatų. Parodos organizavimo ir eksponatų rinkimo darbus sutiko tvarkyti J. Šiaučius, 6897 Mazarin St., Telef. 767-2781 ir Aug. Mylė, 37-5th Ave., Verdun, Telef. 767-4530. Bendruomenės nariai, turintieji ir sutinką duoti eksponatus prašomi kreiptis pas šiuos asmenis.

Kviečiame visas menines grupes prisidėti prie šios parodos su savo pasirodymais. Bus krepiamasi pas grupių vadovus asmeniškai ir kurie turite pasiūlymus nedelsdami praneškite P. Klezui, Telef. 365-5575, arba "Nepriklausomos Lietuvos" redakcijai.

Skautai, ateitininkai ir visas jaunimas, ypač turintieji tautinius rūbus, pasiroškite šiomis dienomis kuo skaitlingiausiai būti pavilijone.

Ši anksto praneškite, kurie neturite sezoninių pasų, visiems bus gauti įėjimo bilietai. Šiuo reikalu bus duodama tolimesnė informacija per Liet. radio pusvalandį ir mūsų spaudą. Prašome sekti.

KLB Montrealio A-kės V-ba

● P. Hildos Lapinienės ir p. Liucijos Kunnappu pusešerė Nerina su vyru Horstu Hutt, iš Nürnberg, V. Vokietijos, lankėsi Montrealyje.

● Ponia D. Tamošauskienė ir duktė p. E. Varnienė iš Adelaidės / Australija / lankosi pas dukras p. Romą Lapinienę ir p. Bronę Bunienę.

● Mirė Mackūnienė palaidota per šv. Kazimiero bažnyčioje.

● P. Vazelinskai su šeima pavasarį Cape Cod jau sugrįžo.

● P. Čečkauskienė ir p. Čepkienė išvažiavo vasaroti į Cape Cod.

● P. Tauterai išvažiavo aplankyti dukros /p. p. Sinkų / Toronto.

● P. M. Kringelis, išvyko vienam mėnesiui atostogų, dvi savaites praleis Cape Cod, likusias dvi pas dukrą Birutę ir žentą Joną Vilimus, London, Ont.

● Iš New York'o p. Klimienė su sūnum lankėsi Montrealyje pas gimines. Aplankė p. Kosaičius ir Golden Lake p. Z. A. Vilimus. Vėliau išvažiavo į London, Ont. aplankyti dukterėčios p. Birutės ir Jono Vilimų.

● P. Siplevičienė išvažiavo trims savaitėm į Lietuvą. Labai gaila, kad ne visi lietuviai tokius leidimus gauna.

● Ponia Garnelaitė iš Tillsburg'o lankėsi Montrealyje pas p. Juškus, p. Leknickus ir kitus pažįstamus. Vėliau išvyko atostogų į Golden Lake.

● Seštadienį įvyko sutuoktuvės Juozo Beniaus su Tumaite.

EKSKURSANTAMS ĮUGRIŽUS

Birželio mėn. 25 d. pas J. Čičinskus (rosemontiečius) buvo surengtas pagerbimas, tik grįžusių iš Lietuvos keliauninkų: Onos Strėlienės, Juozo ir Elenos Urbanavičių, Petro Jurgučio, Marijos Kovalūnienės ir Genės Imbrozevičienės, kurie kelionėje išbuvo 16 dienų. Dalyvavo apie 100 asmenų, kuriems esant prie užkandžių su gėrimais Juozas Lisevičius svečiams pristatė kiekvieną sugrįžusį iš tėvynės, paprašydamas papasakoti savo įspūdžius ir jie pasakojo: Ona Strėlienė, Lietuvoje apsilankiusi jau trečią kartą, nusiskūsdama, kad visas penkias dienas praleisti reikėjo Vilniuje. Neturėjusi progos kitur išvažiuoti, - kokias sąlygas man davė - tokias ir pri-

Regina J. Tauteraitė ir Neville R. White sutuoktvių proga.

miau.

Elena Urbanavičienė, daugiau dėmesio kreipusi į moteris bei jų apsirengimą. Maskvoje ją nustebino moterų niūrumas ir neapsitvarkymas, nemodernus apsirengimas. Spėjusi, kad Lietuvoje moterys dar blogiau atrodys, bet kai nuvykusi į Lietuvą radusi priešingą skirtumą - moterys gražiai apsirengusios ir pagal šių laikų madą. Tik esą perbrangus apsirengimas, nes moteriški geri bateliai 40 rublių, skarelė 5.50 rubl. ir t.t. Pas seseris Šeduvėje išbuvusi 2 dienas ir apsilankiusi Trakuose, kur girdėjusi gegutę kukuojant.

Petras Jurgutis sako, kad per gerų žmonių pagalbą Vilniuje, turėjęs progos dviems dienoms aplankyti brolių Šilalę, kuris gyvena toje pačioje vietoje, norįs grįžti aplopytoje. Matęs žmones jau nus ir senus meldžiantis bažnyčioje (į tai tuojuo reagavo J. Urbanavičius "pataisdamas", kad jauni tik tokie eina, kuriuos dar už rankos bobutės atsivedančios). Jurgučio brolio vaikai mokosi ir jau vienas inžinerijos mokslus baigęs.

Genė Imbrozevičienė, tris dienas praleidusi pas seserį Biržuose ir atrodę, kad sesuo gerai gyvenanti, nes gerai pavaišiniusi.

Juozas Urbanavičius, vykęs į Lietuvą kaip turistai, turėdamas teisę tik 5 dienas Vilniuje būti o 10 dienų Maskvoje. Per Maskvos malonę, kaip Kanados progresyviųjų atstovui, buvę pakeista svečio teisės ir leista pasilikti Lietuvoje 10 dienų o likusias Maskvoje. Buvęs priimtas Lietuvos vyriausybės ir visur globojamas. Aprodymas 9 fortas, kur esą daug nužudyty Plokšto fabrikas Kaune, ku-

rį pastatę anglų kompanija ir dabar ten dirba virš 4000 darbininkų. Apžiūrėjęs Elektrėnus, kur kuriasi gražus miestas, tik čia radęs skirtumą kaip Plokšto fabrike, nes ten visi pareigūnai ir darbininkai kalbėję lietuviškai o Elektrėnuose girdėjęs tik rusiškai ir lenkiškai. Be to, matęs daug muziejų. Važiuodamas per Lietuvą dėkijon į savo tėviškę, niekur nematęs nei sulūžusio nei langais užkalto trobsio, visi gyvena kaip danguje. Niekio žmonėms netrūksta, visi baliavoja, tik be noro dirba. Valgyti visko turi o apie gėrimus nesą nė kalbos - visi geria tik konjaką ir jokiū būdu - ne naminę. Brolis džia-

gėsi susitikęs brolių ir, kad vaikai gerai mokosi o išsimokę neabejingai išeis iš kolchozo. Buvęs susirgęs, bet esą toks skubus gydymo patamavimas, kad iki daktaras atvyko, nursė spėjusi pagydyti, apstatydama, bonkomis ant vidurių ir nugaros, - stebuklingai pasveikęs!

Po pranešimų buvo paklausimų, pav. į klausimą: kodėl neleidžiama visiems pas gimines nuvykti? - Jis atsakė, kad ir Kanadoje nevisur galima turistui nuvykti. Toliau buvo klausta, kaip Urbanavičiui atrodo, ar lietuviai, nors ir komunistai, nesiekia Lietuvai daugiau valdymosi teisių, nepriklausant nuo Rusijos? Tiesioginiai į šį klausimą nebuvo atsakyta, bet tik jis teigė, kad Lietuva be Rusijos malonės ir globos nebūtų taip aukštai iškilusi ir pasiekusi tokį aukštą gyvenimo standartą.

Be visko, dar nupasakojo, kad buvęs susitikęs su daugybe lietuvių, kurie Montrealyje lankėsi 1967, kurie be išimties gražiais prisiminimais prisimena Kanados lietuvių.

Po vakarienės buvo rodoma filmas, kuris daugiausiai iš pavienių susitikimų vaizdų.

J. Petrulis.

Redakcija nori pastebėti, kad ne-reikėtų stebėtis iš J. Urbanavičiaus pasakojimų ar jo atsakymų, nes jis yra komunistų partijos sankcijonuo-tas asmuo ir už reikiamą liniją kaip jis sugebėjo, taip kalbėjo. O jei kur nukrypo, tai dėl stokos susiorientavim-o. O kad Urbanavičius nebūtų buvęs partijos žmogus - tai nebūtų buvęs, šį pavasarį Kanados komunistų partijos suvažiavime, atstovu iš Montrealio.

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS
CAPE COD - OSTERVILLE
KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO Jūros
PLIAŽO - GRAŽIOJE LIETUVISKOJE
JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros pliežas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

Atidaroma vasarą nuo BIRŽELIO 22 D iki RUGSEJO MĖN. 15 D. ir jau DABAR priimami užsakymai.

Kreiptis: DR. ED. JANSONAS, 15 ROSEDALE ST., BOSTON, MASS. 02124. TEL. 288-5999, o po BIRŽELIO 22 D. tiesiai į vilą AUDRONĖ - CAPE COD, MASS., MARIJA JANSONAS.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žalumynuos paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.

LITAS

ADRESAS: 1465 De Seve Street
Montreal 205, Que.
TEL. 766-5827.

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

MOKA UŽ:

DEPOZITUS	5.0%
ŠĖRUS (numatyto)	5.5%
TERM. IND. 1 metų	7%
TERM. IND. 2 "	7.25%
TERM. IND. 3 "	7.25%

Nemokamos gyvybės draudimas iki \$2,000 šėrų sumos.

DUODA PASKOLAS:

ASMENINES iš	9%
NEKILN. TURTO iš	8.5%

iskaitant gyvybės apdraudą iki \$10,000.

JAU IŠDUOTOS PASKOLOS iki

termino lieka senomis palūkanomis (pradedant 6.5%).

KASOS VALANDOS: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10:30 iki 12:30 val. Darbo dienomis - nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskyrus šeštadienius. Vakarais - trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545. Diena-penktadieniais nuo 1 iki 6 val. Vakarais - pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

Sekmadieniais nedirbama vasara nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius

APSIDRAUSK!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
3907 A Rosemont Blvd.

TEL: Off.: 722-3545; Res. 256-5355
S-tos "Lito" nr. 752D

P. ADAMONIS

Chartered Insurance Broker

Su teise dirbti Quebec'o ir Ontario

PROVINCIOSE

Sekr. M. Arlauskaitė, tel. 722-3986.

Montreal Enterprises Reg'd.

Telefonas 727-3120

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS

6695 - 35th Avenue, Rosemount,
Montreal, 409, P.Q.

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Arvydas RUDZEVIČIUS, A.I.B.

727-3120.

NAMU: 271-5758.

Keating FORD Sales Limited

FALCON - FAIRLANE
GALAXIE - THUNDERBIRD
MUSTANG - TRUCKS

4475 BANNANTYNE AVE.,
VERDUN, QUE.

TEL. 769-8831

USED CARS

1 year guarantee

Kreipkitės į

LEO GURECKAS

Sales Manager's Assistant

Keating Ford lietuvių atstovas

769-8831.

Tel: namų 366-2548

LIETUVI DARBININKAI!

Jei Tamsta dirbi metalo ar medžio dirbinių fabrike, tai Tamstos gaminių yra ne kas kita, kaip geometrinės figūros. Toki darbą žymiai palengvina geometrijos žinios. Nežinodamas geometrijos, Tamsta niekuomet nebūsi nei meistras, nei formuotojas. Tai kodėl nesusipažinti su geometrija? Mokytis niekuomet ne vėlu.

Per šešias pamokas (raštų) Tamsta suteiksis geometrinės žinias, kurios praktiškai Tamstai reikalingos, nevargindamos Tamstos akišiomis ir teoremomis.

Viena pamoka 2 dol. 50 centų, tai gi už 15 dolerių Tamsta įsigys žinias, kurį mokiniai mokyklose, paprastai įsigyja per dvejus metus.

S. Kriaučiūnas
38, Prospect Hill,
Swindon, Wilts,
England.

ADVOKATAS

Suite 205

J.P. Miller. B.A., B.C.L.

168 Notre Dame St. E.
Tel: 866-2063; 866-2064.

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

Sun Life Building
Suite 2001
Tel. 866-1359

JUOZAS GRAŽYS

KAILIŲ SIUVĖJAS

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remeliuoju
- Vasaros laike saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Verdun, Montreal

Tel. 767-6183.